

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
167. (1233.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2447
	1 amerikai dollár	3,3381
	100 magyar forint	1,4971

Aktuális 2**Kosovó: szerb kompromisszum?**

Szerbia kész megvitatni bizonyos változtatásokat az ENSZ-ben Koszovó ügyében, de sosem fogja elismerni a tőle elszakadt Koszovó államiségét – közölte Boris Tadic szerb államfő szombaton.

Kultúra 6**Kastély Napok Bonchidán**

Egyre inkább része lesz a bonchidai kastély a kolozsvári és környékbeli kulturális életnek: idén is rendkívül színes kétnapos rendezvénnyel sikerült megörvendeztetni az érdeklődőket.

Társadalom 7**Ésszerűsíteni az adóztatást**

Kelemen Hunor kulturális miniszter egységes és követhető járulékfizetési rendszert sürget a megbízási szerződések, szerzői jogdíjak és a magánvállalkozói bevételek után, de nem tartja megalapozottnak az adósztrájk ötletét.

Vezércikk 3**Magunkról, sötétben**

Soha az elmúlt húsz évben nem volt itt olyan nehéz és olyan megalázó újságírónak lenni, mint napjainkban. A gazdasági válság, nyomában a megszorító intézkedések sorozata és az adópolitika végveszélybe sodorta a független sajtót. A „mogulok” elleni harc ürügyén – mintegy a „kollektív büntetés” szellemében – a sajtószabadság ellen történni hatalmi merénylet, lehetőségként akár megtorló intézkedésekig elmenően. ▶

Ágoston Hugó

Repülőrajtot vesz a tanév

Már az első tanítási napra, szeptember 13-ára tanórákat ígér az oktatási miniszter

Tanévkezdés, mélyvízben? Tapasztalt pedagógusok szerint nem lehet elvárni, hogy a diák rögtön az első napon az órára összpontosítson. Fotó: ÚMSZ/archív

„Vissza kell adni az oktatási rendszer hitelét, már az első tanítási napon, szeptember 13-án órarend szerint kell órákat tartani” – nyilatkozta a hétvégén Daniel Funeriu oktatási miniszter. A tárcavezető úgy véli, a hazai iskolákban szeptember 9-ig össze kell állítani az órarendet. Funeriu úgy tudja, a hazai iskolák többsége érvényes egészségügyi engedéllyel kezdi meg a tanévet. Az optimista miniszteri nyilatkozatoknak azonban ellentmondanak a tapasztalatok. A lapunknak nyilatkozó pedagógusok nem osztják a miniszter véleményét azzal kapcsolatban sem, hogy már az első napon órarend szerinti oktatással kell kezdeni a tanévet. **7. oldal ▶**

Pártmérlegen a miniszterek

ÚMSZ

▶ Holnap az RMDSZ, egy nappal később pedig a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) is összevont frakcióülést tart, ahol elemzik a közös kormányzás eredményeit és a tárcavezetők tevékenységét. A hétvégén eltérő véleményt fogalmaztak meg a két kormánypárt vezetői azzal kapcsolatban, hogy az egyes miniszterek munkáját „házon belül” értékelik-e, vagy e jog kizárólag Emil Boc kormányfőé. A PD-L-s frakcióülésre bejelentkezett Traian Băsescu államfő is, akinek komoly szava lehet a kormányátalakítás kapcsolatban, különösképpen, hogy ő maga hirdette meg a szeptember elsejei számonkérési időpontot. **3. oldal ▶**

Futószalag ízű Félssziget?

▶ Nemzetközivé nőtte ki magát a Félssziget – hangsúlyozták a tegnapi véget ért marosvásárhelyi fesztivál szervezői.

Erdély legnagyobb fesztiváljára az első három nap alatt összesen 43 500-an voltak kíváncsiak. **8. oldal ▶**

A résztvevők közül egyesek a „couleur locale”-t hiányolták. Fotó: Tofán Levente

Szabadon mozgó romák

▶ „Nem áll rendelkezésünkre olyan törvényi keret, amellyel megakadályozható azoknak a román állampolgároknak a szabad mozgása, akik ellen nem született az ország elhagyását tiltó bírósági ítélet. Nincs olyan adminisztratív eljárási lehetőség sem, amivel megsérthető a román állampolgároknak az a joga, hogy az EU-ban szabadon utazzanak” – mondta a hétvégén Valentin Mocanu munkaügyi államtitkár, aki ezzel elismerte, nem tudják megakadályozni a Franciaországból kiutasított romák visszatérését Nyugat-Európába. Hozzátette: hajlandók tárgyalni olyan közép- és hosszú távú döntésekről, amelyek megszüntetik az ország elhagyására ösztönző gazdasági okokat.

Folytatása a 3. oldalon ▶

Röviden

Több mint százezer tüntettek Obama politikája ellen

Több mint százezer tüntettek szombaton Washingtonban Barack Obama elnök politikája ellen. A megmozdulásra a Tea Party elnevezésű konzervatív mozgalom felhívása nyomán került sor, és annak helyszíne a Lincoln-emlékmű volt. Pontosan 47 évvel korábban, 1963. augusztus 28-án ezen a helyen mondta el, a „Van egy álmom” kijelentés által fémjelzett, a fajüldözés elleni híres beszédét az 1968-ban Memphisben meggyilkolt amerikai polgárjogi harcos, Martin Luther King. A tüntetés résztvevői élesen elítélték Obama politikáját, azzal vádolva az elnököt, hogy – úgymond – szocializmust kíván bevezetni az Egyesült Államokban. A bírások egyik fő célpontja az év elején életbe lépett egészségügyi reform volt.

Kadhafi ismét Romába látogatott

Rómába érkezett tegnap Moammer el-Kadhafi líbiai elnök, aki egy év alatt immár negyedszer jár Olaszországban, miközben lendületesen javulnak az afrikai ország és korábbi gyarmattartója közötti gazdasági kapcsolatok. A líbiai vezetőt Franco Frattini olasz külügyminiszter fogadta a római Ciampino reptűlőtéren. Kadhafi az olasz–líbiai barátsági szerződés aláírásának második évfordulója alkalmából utazott ismét Rómába. E szerződés keretében Olaszország 25 év alatt, befektetések formájában ötmilliárd dollárt fizet Líbiának az 1911 és 1942 közötti gyarmattartás jóvátevéleként.

Katrina-évforduló New Orleansban

A Katrina hurrikán öt évvel ezelőtti pusztításaira, illetve az áldozatokra emlékeztek tegnap az egyesült államokbeli New Orleansban. A Katrina 2005 augusztusában söpört végig New Orleanson és a környező öbölterésben, hatalmas károkat okozva. A hurrikán pusztításai következtében több mint 1600 ember vesztette életét. George Bush akkori elnököt annak idején éles bírálatok érték a késedelmes mentési munkálatok miatt. A sors keserű iróniája, hogy öt évvel később a Mexikói-öböl térségében az emberek a BP olajfűró tornyának robbanása okozta katasztrófával küzdenek.

A szlovák kormány új vegyes bizottsági társelnököket nevezett ki

Tíz szlovák–magyar vegyes bizottság élén a jövőben új szlovák társelnök lesz – határozta el a szlovák kormány hétfői kihelyezett ülésén, Kassán. A kisebbségi vegyes bizottság szlovák társelnöke azonban továbbra is Miroslav Mojzita nagykövet marad. A személyi változások oka az, hogy a júniusi parlamenti választáson vereséget szenvedett az eddigi kormánykoalíció, a korábbi ellenzék alakított új kormányt, amely saját embereit kívánja látni a vegyes bizottságok társelnöki tisztségeiben. Szlovákia és Magyarország kapcsolatát egy 1995-ben aláírt politikai alapszerződés szabályozza. Ennek alapján 1998-ban a felek 11 vegyes bizottság felállításában állapodtak meg.

Elöntött az árvíz egy nagyvárost Dél-Pakisztánban

Elöntött az árvíz egy nagyvárost tegnap Pakisztán déli részén, tovább növelve a rombolást a térségben, ahol már milliók menekültek el otthonaikból, és százezreknek van sürgős szükségük élelemre és vízre. Szudzsával 250 ezres lakosságának csaknem egésze elhagyta a várost még az ártörése előtt – közölte Hadi Baks katasztrófavédelmi illetékes a déli Szindh tartományban. A hatóságok korlátozni próbálják a kárt, de a vízszint a belvárosban már másfél méterre, a környező falvakban pedig 3 méterre emelkedett. Az ENSZ és a helyi hatóságok szerint augusztus eleje óta már több mint hétmillióan hagyták el otthonaikat Szindhben, közülük több mint egymillióan pénteken és szombaton.

Koszovó: belgrádi kompromisszum?

Vuk Jeremic szerb államfő külügyminiszter Guido Westerwellét, a német diplomácia vezetőjét fogadta Belgrádban

ÚMSZ

„Szerbia kész megvitatni bizonyos változtatásokat az ENSZ-ben Koszovó ügyében szavazásra bocsátandó határozattervezetben, de sosem fogja elismerni a tőle elszakadt Koszovó államiságát” – közölte Boris Tadic szerb államfő szombaton. Tadic két nappal azután mutatott készséget a lehetséges módosításnak az Európai Unióval és más nyugati hatalmakkal való megvitatására, hogy Guido Westerwelle német külügyminiszter belgrádi tárgyalásain az EU nevében és az Egyesült Államok támogatását élvezve figyelmeztette vendéglátóit: ellenkező esetben megrekedhet

Szerbia uniós integrációja. A közeli napokban szerb tisztségviselők utaznak Brüsszelbe, hogy „tárgyaljanak a határozattervezet olyan módosításáról, amely egyaránt elfogadható Szerbia és a nagyhatalmak számára” – jelentette ki Tadic újságíróknak, hozzátéve, hogy a lehetséges kompromisszumot hamarosan Washingtonban is megvitatják. Az államfő ugyanakkor leszögezte, hogy „Szerbia sohasem fogja elismerni Koszovót. Ez határvonal, amelyet sohasem fogunk átlépni. Ezt megmondtam Westerwellének, Clintonnak, Sarkozynak, Merkelnek, de mindenki másnak is megmondom” – hangoztatta. Belgrád azt követően nyújtotta

be a szóban forgó határozattervezetet az ENSZ Közgyűléséhez, hogy a hágai Nemzetközi Bíróság (ICJ) július 22-én – nem kötelező erejű döntésében – úgy foglalt állást, hogy az albán többségű Koszovó elszakadását kikiáltó, 2008 februári függetlenségi nyilatkozat nem sérti a nemzetközi jogot. A 27-ek korábban azt javasolták Belgrádnak, hogy Szerbia és az EU közösen dolgozzon ki határozat-javaslatot Koszovó ügyében. A szerb vezetés azonban előreszaladt, és mindössze hat nappal az ICJ állásfoglalása után közzétette önállóan elkészített határozattervezetét, amelynek módosítására most mégis rákényszerülhet. ◀

Titokzatos kínai utazáson a phenjani „Kedves Vezető”

Gy. Z.

► Kim Dzsong Il, Észak-Korea „Kedves Vezetője” szöuli jelentések szerint nagy valószínűséggel a hét végén is folytatta meglepetésszerű kínai látogatását, és a feltételezésekkel ellentétben mégsem tért vissza Phenjanba. A *Yonhap* dél-koreai hírügynökség az északkelet-kínai Jangdzsi városának egy vezetőjére hivatkozva azt jelentette, hogy a helyi kormányzás egy „különleges vendég” fogadására készül. „Nagy valószínűséggel Kimről van szó” – tette hozzá az illető, aki névtelenséget kért. A város az észak-koreai határ kínai oldalán fekszik. Az észak-koreai diktátor különleges páncélvonata szombat késő este elhagyta az ország északkeleti részén található Csangcsunt, ami eredetileg a hazatérés jele lett volna.

Kim rajtaütésszerűen érkezett csütörtökön Kínába, az utazást szokás szerint teljes titoktartás övezte. Phenjan rendszerint

csak akkor teszi közzé jelentését vezére útjairól, amikor már befejeződtek. A mostani kínai látogatást elemzők úgy értékelik, mint Kim kísérletét arra, hogy szövetséges szomszédjával elfogadtassa utódul a fiát, Kim Dzsong Unt. Dél-Koreai jelentések szerint a 68 éves Kim találkozott Hu Csin-tao kínai elnökkel is.

Érdekes egybeesés: Peking tegnap bejelentette, hogy az amerikai hadsereg térségbeli aktivitására válaszul hadgyakorlatot tart a Sárga-tengeren, éles löszereket is alkalmazva. Elsősorban a hajózó tüzérséget kívánják a szerdától szombatig tartó akció során bevetni. Az elmúlt hónapban az amerikai és a dél-koreai erők közös manőverezést hajtottak végre ugyanazon a vizeken, Peking rosszállását kiáltotta a dél-koreaiakkal közös gyakorlatot, hogy Phenjan Szöul lerohanására készül, és az erődemonstrációval ennek kívánják elejét venni. ◀

Viktor Janukovics Berlinben

Hírösszefoglaló

► Az ellenzékkel szembeni magatartását nagylelkűnek, hazája titkosszolgálatának tevékenységét pedig „teljesen normálisnak” nevezte az ukrán elnök, aki ma érkezik hivatalos látogatásra a német fővárosba. A német újságíróknak, köztük a *Frankfurter Allgemeine Zeitung* varsói tudósítójának adott interjúban Viktor Janukovics (*képpünkön*) annak a reményének adott hangot, hogy berlini tárgyalásaival új fejezet kezdődik a két ország viszonyában. „Az Ukrajnában ma tapasztalható stabilitás segíteni fog bennünket az összes kérdés megoldásában. Elnök, kormány, parlament – ezek ma egységes mechanizmusként működnek nálunk” – hangoztatta az államfő.

A tervezett alkotmánymódosítást firtató kérdést finoman megkerülve Janukovics védelmébe vette az új választási törvényt. Ez kizárná az ellenzéki pártok egy részét a közelgő helyhatósági választásokból, ám az államfő elismerte: „politikai szempontból tulajdonképpen nem szabadna ilyen törvényt elfogadni közvetlenül a

Izraeli színészek bojkottálják a zsidó telepeket

MTI

► Vezető izraeli színészek bejelentették, hogy nem hajlandók fellépni a ciszjordániai zsidó telepeken. Több mint 60 művész csatlakozott eddig a bojkotthoz, amely azért is kellett nagy feltűnést, mert novemberben a Jordán nyugati partjának egyik legnagyobb, Ariel nevű telepén ünnepélyes keretek között megnyitnak egy 10 millió dollárból épített előadóművészeti központot. A legnagyobb izraeli színházak, köztük a Habima Nemzeti Színház és a Cameri nevű társulat már jelezte, hogy fellép az épületben. Osnat Hen, a Habima szóvivője szerint az Arielben fellépni nem akaró művészek esetét külön-külön megvizsgálják. Josua Sobol, az ismert drámaíró reményét fejezte ki, hogy a bojkottfelhívás felrázza az izraeli közvéleményt, és arra ösztönzi a színházakat, hogy vizsgálják felül az Arielben való fellépésre vonatkozó döntésüket. A nemzetközi közösség által illegálisnak minősített, a palesztinok által hazájuknak tekintett területen létesült telepek kérdését az teszi különösen időszerűvé, hogy csütörtökön folytatódna az Izrael és a palesztinok közötti közvetlen, a telepek építése miatt félbeszakadt tárgyalások. Mahmud Abbász palesztin elnök közölte, hogy kivonul rólu, ha Izrael nem hosszabbítja meg a telepek 10 hónapos, szeptember 26-ig tartó építkezési tilalmát. Benjamin Netanjahu kormányfő erre mindeddig nem vállalt kötelezettséget. A tegnapi kormányülésen a miniszterelnök a színészek bojkottjával kapcsolatban kijelentette: „Most, amikor támadásoknak vagyunk kitéve, a legkevésbé se hiányzik egy belső bojkottra tett kísérlet”. ◀

választások előtt”. Egyes pártok ugyan hibát követtek el azzal, hogy nem jelentették be helyi szervezeteiket, „én azonban úgy döntöttem, hogy eltörlöm az új törvény vonatkozó rendelkezéseit, és módosításokat javasolok a parlamentnek. Igen nagylelkű vagyok azokkal a csoportosulásokkal szemben, amelyek nem tettek elég kötelezettségeiknek” – hangoztatta Janukovics.

Arra a felvetésre, hogy ukrán újságírók politikai nyomásra panaszkodnak, tv-adóknak perszeküdniük kell azért, hogy frekvenciához jussanak, az elnök „konkrét példákat” követelt a német tudósítótól. „Erről most hallok először” – reagált Janukovics. ◀

Mérlegben a miniszterek

M. Á. Zs.

► Traian Băsescu államfőt is elvárják a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) szerdán tartandó összevont frakcióülésére, ahol a nagyobbik kormánypart honatyái elemzik az egyes tárcavezetők munkáját – jelentette be a hétvégén Sulfina Barbu. A PD-L-s képviselő hozzátette: két szempontot vesznek alapul: a kérdéses területen megvalósult reformokat, valamint a szeptember elsejéig életbe léptetett költségcsökkentő intézkedéseket. Barbu nem volt hajlandó válaszolni arra a kérdésre, hogy melyik miniszterek széke került veszélybe. Párton belüli források szerint Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter és Mihai Șeitan munkaügyi miniszter pozíciója tovább gyengült az elmúlt napokban a pártra rossz fényt vető adóbehajtási ügyek miatt. Ioan Oltean, a PD-L alelnöke korábban úgy vélekedett, hogy négyöt miniszter menesztésére lenne szükség ahhoz, hogy a reformtevékenység új lendületet kapjon.

Markó Béla elégedett az RMDSZ minisztereivel

„Az RMDSZ szempontjából nem aktuális a kormány átalakítása, a szövetség valamennyi miniszterének tevékenységével elégedett vagyok – szögezte le a hétvégén a marosvásárhelyi Fél-sziget fesztiválon jelen levő Markó Béla kormányfőhelyettes. Cseke Attila egészségügyi minisztert Markó meg is dicsérte a kórház-decentralizáció terén el-

Tavaly márciusban tartott utoljára kihelyezett frakcióülést az RMDSZ a háromszéki Árkoson

Fotó: Kovács Zsolt/archív

ért eredményei miatt. Ugyanakkor hangsúlyozta: véleménye szerint ez az intézkedés volt az idén a legszámottevőbb reform. Kijelentette, nem fogadhatja el azt a véleményt, mely szerint Cseke Attila miniszter a giulești-i szülészetén történt szörnyű tragédiát „vidáman” reagálta le. „Őt is megviselte a szülészetén történt tragédia, ugyanúgy, mint mindannyiunkat” – hangsúlyozta a kormányfőhelyettes.

Mindenki a sajátjéért?

A PD-L által jelölt miniszterek leváltásával kapcsolatban Markó elmondta: a koalíciós partnerek felelősége, hogy a saját tárcave-

zetőik tevékenységét kielemezzék. Mint ismeretes, az RMDSZ Árkoson tartandó frakcióülésén fogja ezt megejteni. „A PD-L is végezze el ezt a számvetést, utána majd tárgyalunk a koalíciós tanácsban” – fogalmazott Markó Béla. Az RMDSZ elnökével ellentétes véleményt fogalmazott meg több PD-L-s politikus, akik szerint a miniszterek tevékenységét egyedül Emil Boc kormányfő hivatott elemezni. „Valószínűleg Markó Béla politikai szempontból mérte fel az RMDSZ-tárcavezetők tevékenységét, de lássuk, mi a véleménye a miniszterelnöknek a kormányprogram megvalósítása terén elért eredményeikkel kapcsolatban” – rep-

likázott Markónak Sulfina Barbu PD-L képviselő.

Előkészítik az ülésszakot

A háromszéki Árkoson holnap összevont frakcióülést tart az RMDSZ, ahol elemzik az elmúlt 7-8 hónap eseményeit és összeállítják a soron következő parlamenti ülésszak prioritásait. „Az egyik az oktatási törvény: azt szeretnénk, hogy már szeptemberben megszavazza a szenátus” – magyarázta Kelemen Hunor művelődésügyi miniszter. Hozzátette: a kisebbségi törvényt ki kell mozdítani a holtpontról, illetve el szeretnék kezdeni a régióátalakításról szóló törvénytervezet vitáját is. ◀

Árnyékkormányt állít a PNL

ÚMSZ

► Felhatalmazást kért és kapott Crin Antonescu pártelnök a Nemzeti Liberális Párt (PNL) vezetőségétől, hogy a most összeállítandó kormányprogram mellé két-három héten belül árnyékkormányt is felállítson. „Az árnyékkormány igazi kormányként fog működni: meg lesznek határozva a felelőségek és a feladatkörök. Összeállítása során azonban nem azt vesszük figyelembe, hogy párttag-e vagy sem az a személy, akit egy bizonyos funkcióra javasolunk. A hangsúly a professzionalizmuson lesz” – fogalmazott Antonescu. Hozzátette: az árnyékkormány élén személyesen fogja szavatolni, hogy noha ezeket a személyeket egy párt java-

solta, ők mégsem pártklientúrátagok. „A legfontosabb, hogy valódi szakemberek legyenek, akik politikai támogatottságot is élveznek” – hangsúlyozta Antonescu. Az őszi parlamenti ülésszakban benyújtandó bizalmatlansági indítvánnyal kapcsolatban Antonescu megjegyezte, amennyiben megszavazzák a parlamentben a Boc-kabinet bukását eredményező kezdeményezést, de Traian Băsescu államfő nem lesz hajlandó kormányalakítással megbízni az új többség által jelölt személyt, kezdeményezni fogják az államfő felfüggesztését. Hozzátette: a jelen politikai felállásban elképzelhetetlen, hogy a PD-L-vel közösen kormányozzanak, ezért a szociáldemokratákkal kell megegyezésre jutniuk. ◀

Szabadon mozgó romák

Folytatása a 3. oldalon

A Párizsból hazatérő Mocanu rámutatott: azt is elmagyarázták a franciáknak, hogy a román állampolgárok nemcsak gazdasági okokból hagyják el hazájukat, hanem azért is, mert évtizedeken keresztül nem volt lehetőségük külföldre utazni, most viszont rendelkeznek ezzel a szabadságjoggal. Cáfolta, hogy a román állampolgárokat kiutasították volna a francia hatóságok. Mint mondta, minden azt mutatja, hogy a Romániába visszatért személyek önként vállalták a hazautazást, de Románia azonnal közbelép állampolgárai védelmében, ha arra utaló jeleket látnak, hogy a francia hatóságok mégsem tartották tiszteletben az európai törvényeket.

Bírálta Nicolas Sarkozy francia elnököt a romániai romák hazatelepítése miatt, az osztrák kormányt pedig tiltakozásra szólította fel Rudolf Sarközi ausztriai ro-

ma vezető egy tegnapi megjelent interjúban. Sarközi, az Ausztriai Roma Népcsoporttanács elnöke a Die Presse című osztrák lapnak nyilatkozva nehezményezte, hogy egy osztrák miniszter sem foglalt állást a romák tömeges hazaküldésének ügyében. A magyar felmenőkkel bíró, Dél-Burgenlandból származó roma vezető az elmúlt hetekben a francia sajtó érdeklődését is felkeltette azzal, hogy az ausztriai cigányokról szóló könyvét elküldte névrokonának, a francia elnöknek, és bírálta a francia eljárást. A nevük hasonlósága alapján, a közte és a francia politikus közötti rokonságról megindult találgatásokat elhárította, ugyanakkor érthetőnek is nevezte. „Engem is Sarközinek hívnak, és őt is, még ha máshogy írjuk is a nevünket” – fogalmazott. Hozzátette: a név eredete egyértelmű, jellegzetes roma név, még ha időközben házasságok útján nem romáknak is átadták. ◀

Rómában is sürgetik a nomád táborok felszámolását

Fel kell gyorsítani az illegális cigánytáborok felszámolását, ahol ilyen balesetek történhetnek – hangsúlyozta a hétvégén Róma főpolgármestere, miután sajtójelentések szerint az olasz fővárosban bennégett egy kunyhóban egy hároméves kisfiú. A tüzet feltehetően gondatlanság okozta. Az áldozatok Romániából érkeztek. Gianni Alemanno, a főváros jobboldali polgármestere kijelentette: „a kisgyerek borzalmas halála szörnyű tragédia”, és azt bizonyítja, hogy fel kell gyorsítani minden illegális tábor felszámolását. A hivatalos adatok szerint Rómában hétezer roma lakik sebteben összerakott kunyhókban, de humanitárius szervezetek ennek a kétszeresére teszik a számukat.

Magunkról, sötétben

A kommentátornak az elmúlt hét politikai eseményiből nyilván a kormány körüli kombinációkról volna a legérdekesebb írnia. Hogy átalakul-e a kabinet, egyáltalán veszélyben van-e a jelenlegi felállítás (tekintettel egyes tárcavezetők több mint

furcsa stílusára), hogy megbukik-e, és akkor ki hogyan és kivel alakítana kormányt (érdekesebb a liberális tervek, amelyek kizárnak bármilyen együttműködést Traian Băsescu pártjával, de továbbra is számolnak az RMDSZ-szel), hogy lesznek-e előrehozott választások? Hálás témák, körülspekulálni őket ugyanolyan izgalmas lehetne, mint egy hétvégi tippverseny.

Am az élet néha – mint most is – arra készíti a közírókat, hogy a maga helyzetéből merítsen. Az újságíró nem csak írja, éli is a mindennapokat. A megszorító intézkedések közvetlenül, de közvetve is hatnak rá. Azonkívül, az átlagnál informáltabb lévén, jól látja a helyzetet és a törekvéseket.

A kép a lehető legsötétebb. Soha az elmúlt húsz évben nem volt itt olyan nehéz és olyan megalázó újságírónak lenni, mint napjainkban. A gazdasági válság, nyomában a megszorító intézkedések sorozata és az adópolitika végveszélybe sodorta a független sajtót. A „mogulok” elleni harc ürügyén – mintegy a „kollektív büntetés” szellemében – a sajtószabadság ellen történik hatalmi merénylet, lehetőségként akár megtorló intézkedésekig elmenően. (Egy illúzióval mindenképpen kevesebb: a múlt rendszerben tudtuk, hogy követnek, hogy le vagyunk hallgatva, de azt is tudtuk, hogy a hatalom ezt nem vallja be. Utána is tudtuk, hogy le vagyunk hallgatva, de azzal áltattuk magunkat, hogy ügyis meredekebbeket írunk, mint amiket beszélünk, így hát feleslegesen teszik – most azonban a lehallgatások alapján, konstruált bizonyítékok alapján akár börtönbe is kerülhet az újságíró.)

Persze a kormányzat tagadja, hogy Románia rendőrállam lenne, de ne áltassa magát és bennünket: ami történik, pont azt jelenti. Reméljük, hogy Európa segít. Reméljük, hogy választottaink nem mennek bele ebbe a disznóságba. Vagy, tényleg, kockázatot jelentünk az állambiztonságra nézve? Például amikor azt mondjuk, hogy szükségünk van, jogunk van az autonómiára? Vagy amikor az újságíró leleplez egy politikust?

A múlt héten az alkotók „adósztrájkjal” tiltakoztak a pluszszarok és a megalázó bánásmód miatt, erre az államelnök elszánt híveiként – mások szerint talpnyelőiként – ismert értelmiségiek egy része is elítélte a hatalomtechnikai fördékvényt. (Ja, amikor a zsozsoról van szó... gondolhatná az olvasó, és igaza lenne!) A román sajtó krémjének egy része azonban nem tiltakozott. Egyszerűen azért, mert nem volt itthon – Új-Zélandon, a Gold Corporation pénzén (személyenként sok ezer dollárért) tanulmányozta a higiénikus aranybányászati technológiai és spirituális jeleket.

Tehát tényleg, mit mind általánosítunk ezzel a sajtóellenességgel, jogsértéssel, korlátozással? És miért nem vizsgáljuk, hogy Magyarországon is lendületesen zajlik a sajtó „megszabályozása”? Európa pedig távolodik.

Román lapszemle

„Băsescu elkezdte, Oprescu befejezi” – ezzel a szlogennel ígéri Sorin Oprescu főpolgármester, hogy év végéig közhelykedhetővé teszi a főváros utcóinak számító Basarab csomópont felújítását. (Gândul) 200 euró segélyt kapnak azok, akik Romániában laknak, és első házasságukat kötik. Az év első felében összesen 3,29 millió eurót költöttek erre. (Cotidianul) ► 125 ezer turista jelentkezett be erre a hétvégére a román tengerpartra. A vendéglátók azonban arra számítottak, hogy ez a szám még nagyobb lesz, olyanok is érkezzenek, akik nem jelentkeztek be. (Evenimentul zilei)

Maga Crin Antonescu pártelnök vezetné a PNL árnyékkormányát

Fotó: archív

Hetvenéves a bécsi döntés

A bécsi döntések Magyarország két világháború közötti revíziós politikájának eredményeként született politikai megállapodások; ezek nyomán melyek révén az ország visszakapta a trianoni béke értelmében elvesztett területeinek többségi magyar lakosságú területeit. A második világháborút lezáró béketárgyalások során a győztes hatalmak ezeket semmisnek nyilvánították.

B. T.

Magyarország az első világháború után nem törődött bele az 1920. június 4-én aláírt trianoni béke rendelkezéseibe, ezért a két világháború között folytatott magyar külpolitika legfőbb célkitűzése az elszakított magyar lakta területek visszaszerzése volt.

A revíziós célok megvalósítását egyrészt az tette lehetővé, hogy a hitleri Németország elkezdte a versailles-i békeszerződés felülvizsgálatát, Franciaország és Nagy-Britannia pedig feladta kelet-európai ambícióit.

Etnikai revízió

Mindkét bécsi döntést Németország és Olaszország képviselői hozták a bécsi Belvedere palotában. A békeidőben született első bécsi döntést az európai nagyhatalmak ekkor még nemzetközi jogi érvényűnek ismerték el, csak a II. világháború folyamán változtatták meg álláspontjukat.

Berlinben 1938. augusztus 20–26. között zajlottak az egyeztetések. A müncheni egyezmény záradékába olasz javaslatra bevették, hogy Csehszlovákiának Lengyelországgal és Magyarországgal fennálló területi vitáit is rendeznie kell. 1938. október 9–13. között került sor a magyar–csehszlovák tárgyalásokra Komáromban. Kölcsönös megállapodás híján a két ország október 29-én kérte a müncheni egyezményt aláíró nagyhatalmak döntőbíráskodását. Mivel Nagy-Britannia és Franciaország érdektelenségre hivatkozva kivonta magát a döntéshozatalból, a döntőbírók Joachim von Ribbentrop német és Galeazzo Ciano olasz külügyminiszterek lettek.

Az 1938. november 2-án született I. bécsi döntés lényegében az etnikai revíziót valósította meg. Magyarország, az I. világháborút lezáró trianoni béke által elvett területeiből 11 927 négyzetkilométert kapott vissza, az akkor már autonóm Szlovákia és Kárpátalja déli részét. Az 1941-es magyar népszámlálás szerint az itt élő 1 millió 62 ezer lakos 84 százaléka volt magyar és 10 százaléka szlovák. 85 391 szlovák került át a magyar oldalra és 67 ezer magyar maradt a szlovák oldalon, de a Szlová-

Belvedere szálló, 1940. augusztus 30. A bécsi döntések helyszíne

kianál maradt 89 ezer zsidó többsége is magyar anyanyelvűnek vallotta magát. Miután 1939. március 14-én a Tiso vezette Szlovákia önállóvá vált, és másnap Hitler bevonult Prágába, létrehozta a Cseh-Morva Protektorátust, Magyarország megszállta Kárpátalja fennmaradó, saját önállóságát március 14-15-én kikiáltó részét is.

Megvalósult célok

Miután a romániai Szórényváron 1940. augusztus 16–24. között folytatott ro-

mán–magyar tárgyalások nem vezettek eredményre, a tengelyhatalmak mindenképp el akarták kerülni a fegyveres konfliktus kirobbanását. A német és az olasz kormány és román kormányok képviselőit Bécsbe rendelte, és területi vitáikat döntőbíráskodás révén rendezte. A második bécsi döntés 1940. augusztus 30-án született, a román kormány a döntőbíráskodást elfogadta.

A második bécsi döntéssel Magyarország 43 492 négyzetkilométernyi területet kapott vissza, benne a Székelyfölddel. Az 1941. évi népszámlálás adatai szerint a visszacsatolt Észak-Erdélyben 1 344 000 magyar, 1 069 000 román és 47 000 német lakos élt. A Romániának meghagyott Dél-Erdélyben 400 ezer magyar maradt.

A Jugoszlávia elleni német támadás után, 1941. áprilisában, a magyar csapatok, német hozzájárulással, megszállták a Muraközt, a Muravidéket, a baranyai háromszöget és Bácskát. A visszafoglalt délvidéki terület nagysága 11 475 négyzetkilométert tett ki, 1 030 000 lakosából 401 ezer – 39 százaléka – vallotta magát magyarnak. Így a magyar revízionizmus céljai lényegében teljesültek, és ha Csonka-Magyarország nem is lett akkor, mint Trianon előtt, de magába foglalta a magyar etnikumuk többségét.

A győztes mindent vitt

A maguk korában a bécsi döntéseket a magyar közvélemény jelentős része a trianoni békeszerződés igazságos felülvizsgálatának tekintette. A II. világháború utáni békeszerződésekben a győztes hatalmak a két bécsi döntésben foglaltakat azonban nem ismerték el. A térséget akkor katonailag ellenőrzése alatt tartó Szovjetunió érdekeinek a trianoni határok visszaállítása jobban megfelelt, ezért Magyarországgal szemben a béketárgyalásokon a hozzá etnikailag és kulturálisan közelebb álló országoknak kedvezett.

Az 1947-es párizsi békeszerződés visszaállította az 1937-es határokat, de három Pozsonnyal szemben lévő falu, Oroszvár, Horvátjárfalu és Dunacsún, a „pozsonyi hídfő” átkerült Csehszlovákiához, hivatalosan azért, hogy Pozsony további fejlődéséhez, elég terület legyen a Duna déli oldalán. A II. világháborút lezáró szerződésekhez nem társultak kisebbségvédelmi jegyzékek. Csehszlovákiában a magyar ajkú lakosságot a kollektív bűnösség elve alapján kezelték.

A párizsi békeszerződés óta a bécsi döntések többé nemzetközi politikai kérdésként nem merültek fel és azokra egyetlen magyar kormányzat sem hivatkozott. ◀

Chilei csoda: kimenekítik a bányászokat

Ma kezdik meg a huszonötödik napja a föld alatt rekedt, de életben maradt 33 chilei bányász kimentésére szolgáló akna fúrását. Akár karácsonyig is eltarthat, mire a vajúrók ismét megláthatják a napvilágot.

Gyulay Zoltán

Augusztus 5-én tragikus eseményről érkezett hír Chiléből: az ország északi részén, az Atacama-sivatagban beomlott a San José réz- és aranybánya. Az omladék a több kilométeres, szerpentin-szerű rámpa közepén táján zárta el az utat; 33 bányász rekedt hétszáz méteres mélységben. Hetekig semmi életjel nem érkezett tőlük, aztán augusztus 23-án hirtelen mégis sikerült kapcsolatba lépniük a külvilággal.

Fogyás és hizás

Nagy öröm tört ki a mentésben résztvevők körében, amikor megtudták, hogy a bányászoknak sikerült egy ötven négyzetméteres, erre a célra kialakított üregben menedékre lelniük. A kutatóaknán keresztül leeresztett kamera segítségével vették föl velük a kapcsolatot, s a mélyben rekedtek így értesülhettek a külvilág erőfeszítési-

ről, egyúttal üzenhettek a szeretteiknek, és a keskeny csövön át végre gondoskodni lehet az ellátásukról is. Arról persze szó sincs, hogy ez a menázi bőséges volna, a szűk aknába például csupán félliterek ásványvizet palacknak megfelelő méretű adagok férnek be. A bányászok az eltelt három és fél hét alatt hat-nyolc kilót fogytak; ehhez hozzájárult, hogy a mélyben a harminc fokot is meghaladja a hőmérséklet, de a csövön keresztül legalább friss vízhez is jutnak, és erősíti őket az a tudat, hogy a külvilág nem közömbös a sorsuk iránt.

A testsúlyukkal kapcsolatban idefenn két okból is aggodnának az orvosok és a mentésben résztvevő más szakemberek, ezért a lejutatott élelmiszereket és innivalókat rendkívül gondosan kell összeválogatniuk. A túlzott fogyás ugyanis mentális problémákat idézhet elő, ha viszont a kellenél több kilót szednek magukra, a szó szo-

Indul az ivóvíz a bányászokat a külvilággal összekötő „köldöksínoron” át

ros értelmében kihízhathatják a létesítendő mentőaknát.

Földalatti idegenvezetés

A legnehezebb feladat mindazonáltal lelket tartani bennük. Ezért vesznek részt a kapcsolattartásban a NASA szakemberei is, akiknek már vannak tapasztalataik a hosszú magányról, összezárt-területről. Programokat szerveznek a fogságba esetteknek, általában foglalkoztatják őket, a későbbiek során pedig imitálni fogják számukra a nappal és az éjszaka változásait. A bányászok egyike a korábban lejutatott videokamera segítségével „idegenvezetést”

tartott a menedékül szolgáló üregben, amelyet már be is rendeztek maguknak bányafából összebarkácsolva asztallal, kis faliszekrényekkel. A „földalatti utazás” során bemutatották, amint az asztalnál ülve épp dominóznak. Környezetüket igyekeztek alkalmassá tenni a hétköznapi tevékenységekre: a főzésre, az étkezésre és az alvásra. „Éljen Chile, éljenek a bányászok” – felkiáltással köszöntötték a külvilágot, amikor megszületett a kapcsolat, majd összekapaszkodva elénekelték a chilei himnuszot.

Lelekesültség ide, lelkesültség oda, néhányan már a depresszió jeleit mutatják. Amilyen örömet váltott ki ugyan-

is belőlük az, hogy sikerült megtalálni őket, annyira elszomorítóan hat, hogy az elátást szolgáló csőtől kissé távolabb, még nagyobb szögben fúrandó szélesebb mentőakna fúrása négy hétig is eltarthat, mivel a fő omlás és a menedék között vezet majd le a mélybe, és félt, hogy a kellő óvatosság nélkül további – netán végzetes – omlásokat okozhat.

Határidős számháború

A bevetést első körben megkezdő 29 tonnás fűrógép Ausztráliából érkezett, és napjában legföljebb 20 métert képes haladni. A tervek szerint a külvilágtól elzárt

munkásokat egy 66 centiméter átmérőjű aknával keresztül, drótkötéllel leeresztett, majd fölhúzott mentőkosarakban, egyenként hozza a felszínre. Ez azonban akár karácsonyig is elhúzódhat. A chilei kormány éppen ezért közölte, hogy megpróbál olyan alternatívát kidolgozni, amelynek segítségével a bányászok hamarabb feljuthatnak a napvilágra. A *La Tercera* című chilei lap tudósítása szerint Sebastián Piñera államfő azt követelte, hogy a bányászokat még szeptember 18-a előtt mentse ki, mivel Chile akkor ünnepli a spanyol uralom alól történt felszabadulásának 200. évfordulóját.

Jaime Mañalich egészségügyi miniszter ezzel kapcsolatban bejelentette, hogy hamarosan előáll egy másik tervvel. Szakértők azt javasolják ugyanis, hogy 12 centiméterrel szélesítsenek ki egy már meglévő aknát, amely nagyjából 300 méternyire van a menedéktől, és a bányászok egy alagúton keresztül elérhetnék. A Geotec nevű cég szerint azonban ez a megoldás is legalább két hónapot igényelne. Harmadik megoldásként szóba került egy fűrés az átjárhatatlanná vált rámpa közelében, szakértők azonban itt is tartanak egy újabb omlás kockázatától. ◀

Lap-top

A hétvége címe. Száz szerző adósztrájkba kezd, *Gándul*.

Magyarázat. A lap ihletett módon összegyűjtötte a jobboldali értelmiség, a narancsos írástudók, másképpen „Basescu intellektüeljeinek” véleményét erről az új megacirkuszról, ami az alkotók – és az újságírók! – szerzői joggal kapcsolatos megadóztatása körül kialakult. Akárcsak T. B. dicséretére, most a tiltakozásra is kifejező szavak születtek. A legenyhébbek is aberrációról beszélnek.

Szép új világ... Ha a parlament az Országos Nemzetvédelmi Tanács által javasolt formában megszavazza a Nemzetvédelmi Stratégiát, akkor az újságírókat az állambiztonságra hivatkozva („az állambiztonság nevében”, ahogyan az *Azi* írja) le lehet hallgatni, meg lehet figyelni, házkutatást lehet náluk tartani, sőt le is lehet tartóztatni. Végre egy kézzelfogható esete a húsz év alatt elért óriási haladásnak. Ezért haltunk meg hát 1989-ben! Javasoljuk, hogy akik megszavazzák, azoknak arany betűkkel írják be a nevét... hova is?

Morbid és ellenállhatatlan. Ion Barbutak lassan nem csak a zsenialitását, de a beteges fantáziáját sem lehet kibírni. Az is igaz, hogy ilyen szentség- és kegyelettörő dolgokat, az emberi tragédiának ezt a humorbid kikezdését csakis az *Academia Cațavencu* meri vállalni. A giulești-i csecsemőgészek esete mélyen felkavarta a közvéleményt, ami ostobábbnál ostobább javaslatokat is szült a méltatlankodás és a részvét mellett. Ion Barbu emberközeli oldalról nézi a dolgokat. Egyik karikatúráján egy fehérbe öltözött nő miccset süt. – Hol dolgozott azelőtt? – kérdi a piaci ellenőr. – Apolónó voltam a giulești-i kórházban, feleli a nő. A másik gúnyrajz szülészeti jelenetet mutat be. A megilletődött apának hozzák újszülött gyermekét. – Ne ijedjen meg, nem ilyen fekete, csak megfűstölődött – mondja az ápoló...

A nap álhíre. Folyik Mircea Geoană keresése. A Franciaországból hazaküldött románoknak ugyanis eszükbe jutott, hogy Geoană minden hazatérőnek 20 ezer euróért.

Minden napra egy mondat

„Korunkkal az a baj, hogy tele van útjelző táblákkal, de sehol sincs megjelölve a cél.”
Louis Kronenberger

Kamaszkor

Horváth István

Jó a régi is

Szenvedélyes hírlapíró vagyok. Reggelente örömmel veszem kézbe a friss újságot, és átolvasom elejétől végig. Minek szól ez az érdeklődés? Mindannak, ami tegnap óta történt, az öt világrész eseményeinek. Minthogy ezt a kíváncságot százmilliók osztják, kialakult egy mindent behálózó hírszolgálati szervezet. Kábelek, riporterek, képtávírók, tetszárók, szerkesztőségek, nyomdák ontják az érdekesnél érdekesebb híreket. Mindez óriási összegeket emészt föl. A minap rájöttem, hogy erre semmi szükség.

Hogyan született meg bennem ez a felismerés? Egy hónapot töltöttem külföldön. Hamarosan hiányozni kezdett a reggeli újságolvasás. A második hét végén kezembe akadt egy régi pesti újság, melybe a villanyplatnit csomagoltuk. Kicsomagoltam, elolvastam. Olvasás közben azon kaptam magam, hogy a régi hírek ugyanolyan érdekesek, mint a frissek. Ez a tapasztalat elgondolkoztatott. Ha a régi hírszolgálat sem unalmasabb, mint az új, akkor talán az sem fontos, hogy amit elolvasok, megtörtént-e, vagy sem. Lehetséges, hogy kíváncsiságom beéri álhírekkel is. Próbát tettem. A próba sikerült. Az alábbiakban ismertetek néhány érdekes hírt, amelyet néhány óra leforgása alatt, minden különös fáradság nélkül, az újjamból szoptam. Remélem, hogy ezek a meg nem történt események olvasóim kíváncsiságát is kielégítik. Ez igen nagy jelentőségű esemény lenne.

AZ ÖT VILÁGRÉSZ ESEMÉNYEIT (Következő számunkban szenzációs és valódi, hamisítatlan álhírekkel folytatjuk – a szerkesztő.)

Örkény István: Hírek és álhírek

A szervezett káosz

Mesélik miniszterelnökünkéről, hogy az „átkosban” vezető tisztséget töltött be a kommunista diákszövetségében. Ez még nem lenne zavaró, mindenkit érhet baleset. A baj az, hogy mindmáig képtelen volt szabadulni az ifjúkommunista korában magába szívott gondolkodásmódtól, amint azt legutóbb, az alkotói honoráriumokra kirótt adók körül támadt fejtelenség alkalmával is bebizonyította. A kommunista rendszer egyik alapelve szerint amiről nem beszélünk, az nem létezik. Mivel pedig a cigány szót Romániában nyomtatásban le sem lehetett írni, ha pedig külföldi filmekben hangzott el, akkor a román feliratozásban muzsikusknak (lăutar) vagy vándornak (nomad) fordították, így nálunk cigánykérdés sem létezett (nem úgy, mint most, amikor annyit beszélünk róla).

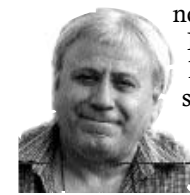
Nos, Emil Boc szerint az adó befizetésénél kialakult hatalmas sorok sem léteznek – hiába láttuk azokat vég nélkül kanyarogni a hírtévéziók élő közvetítéseiben. Vagy ha mégis léteznek, akkor nem az új adó a ludas.

Nyilván. Az egyszerű adófizető nem a kapkodva megalkotott, ostoba törvények miatt toporog négy hivatal ablaka előtt is, hanem mert bolondul a sorbaállásért, az aranykorban annyira megszokta, hogy ma már nem tud meglenni nélküle. Mit is tehetne a szegény kormányfő? Aki még azt is tudja, hogy az újabb adóteher miatt csak az eddig „fekete-honorokat” felvevő adócsaló berzenkedik.

Persze ezt (is) tévesen tudja. A jogszabály ugyanis éppen ellenkezőleg: a tisztességes munkavállalót sújtja: a vakációja alatt munkát vállaló diákot, a számlát adó iparost, a honoráriumát törvényesen felvevő író és a hasonzóru becsületes – hazai fordításban: ostoba – adófizetőt. A többiek, akiket eddig is zsebből fizettek, továbbra sem fognak adóbevallást tenni.

Kormányfőnk abban is téved, hogy az állampénztárhoz ily módon befolyó többletjövedelem kiegyensúlyozza majd a költségvetést. Nagy valószínűség szerint csak rövid ideig folyik majd be több pénz; addig, ameddig a „becsületes ostobák” maguk is „megokosodnak”, és rájönnek, hogy Romániában a tisztességes munkát büntetik. Így aztán – szociológusok szerint – a diák más országban keres majd boldogulást, az iparos széles ívben elhajtja számlatömbjét, az író pedig átképezi magát manele-szövegekre. És ekkor végre igaza lesz Bocnak: tényleg nem lesznek sorok a hivatali ablakok előtt.

De az is lehet, hogy a kormány csak a kellemetlenkedő értelmiségieknek, újságíróknak akar ily módon bosszút állni. Ebben az esetben pedig fényesen bebizonyította, hogy ha mást nem is, de a káoszt tökéletesen meg tudja szervezni.

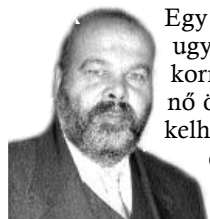
Bogdán Tibor

Elfogytak a mondatok

Ha pusztán statisztikailag vizsgáljuk, akkor a szeptemberben esedékes kormányátalakítás természetesnek mondható. Ugyanennyi idő után alakította át a kabinetet Călin Popescu Tăriceanu, s nem sokkal tovább tartott eredeti felállásban a Ciurbea-kormány sem. Valamiképpen tehát rendjén való, hogy a miniszterelnök a nagyobb hatékonyság érdekében változtasson a kormány személyi összetételén, ha már egyértelműen kiderül, hogy melyik tárcavezető mire képes. Legalábbis akkor, ha természetes körülmények vannak egy országban.

A küszöbön álló kormányátalakítás azonban sajátos. Megítélésem szerint nem az egyes miniszterek szerényebb teljesítménye, hanem az elnök által felismert média- és társadalmi igény generálja.

Egy miniszter teljesítménye ugyanis tevékenységének a kormányprogrammal történő összevetése alapján értékelhető. A Boc-kormány esetében a kormányprogrammal való megfelelés kérdése fel sem merült. Ha ugyanis

Székely Ervin

ennek alapján tennék mérlegre a végrehajtás munkáját, akkor az egész kormánynak mennie kellene, hiszen már rég nincs szó belső nemzeti össztermékhez viszonyított ez évi deficit 5,9 százalékról (ennek értéke jelenleg 6,8 százalék, a Nemzetközi Valutaalappal megkötött megállapodás értelmében, de egyes elemzők ezt sem ítélik tarthatónak); egyértelművé vált, hogy a gazdasági visszaesés ebben az évben is folytatódik; a kis- és közepes vállalatok támogatása helyett tömeges csődbejutásuk következett be; a „méltányos nyugdíjak” biztosítása helyett pedig a kormány a kisnyugdíjak megadózását fontolgatja (miután 15 százalékos csökkentésük elbukott az Alkotmánybíróságon) – és a sort folytathatnánk. Egyre egyértelműbbé válik, hogy a jelenlegi kormány nem azért alakult meg, hogy betöltse alkotmányos küldetését, hanem mert el akarja leplezni a választásokat megelőző visszaéléseket és ki akarja egyenlíteni a gazdasági ügyfélkör által benyújtott számlákat. Nincs stratégiája,

nincs elképzelése, bár lehetősége lenne rá. Ahogyan ezt nemrégiben Andreas Treichl, az Erste Bank elnöke is megállapította:

„Románia Európa azon kevés országa közé tartozik, amelyik a többi államnál gyorsabban és határozottabban törhetne ki a válságból. Előnyös helyzete ellenére valamennyi országnál rosszabbul végzi a munkáját. (...) Véleményem szerint a kormány és általában a politikusok viselik ezért a legnagyobb felelősséget, mert

kaotikusan, felelőtlenül vezetik az országot és ezért elvesztették a hitelüket.” Treichl úr súlyos szavait igazolja a kormány kommunikációja is. Fáradságos munkával végigolvastam a miniszterelnöknek és néhány miniszternek (az interneten fellelhető) utóbbi két hétben tett nyilatkozatait. Nyolcvanhét százalékuk magyarul kódol, a megszorításokat indokló, nyolc százalékuk vitaközö, cáfoló, és alig öt százalékuk elképzelésekre, tervekhez kapcsolódó kijelentés volt. (Furcsállnunk kellene, hogy ez utóbbiakat szinte kivétel nélkül Borbély László környezetvédelmi miniszter tette?)

Akik nem bíznak a kormányban, azokat immár egyre kevésbé lehet meggyőzni ilyen gesztusokkal.

Beszédes példája mindez annak, hogy a kormány nem kormányozni, fejleszteni, vezetni, hanem csak túlélni akar. A legtöbb miniszter úzótt vadként, többnyire elcsépelet frázisokat hallat, hiszen a valódi tevékenységükről és küldetésükről érthetően nem beszélhetnek. Ha valamelyikük megpróbál kitörni a sablonos mondatokból, akkor óhatatlanul cinikus vagy gorbomba lesz (a miniszter, aki nem látja a sorokat, vagy aki felvilágosult diktatúrát kiált). Elfogytak – pontosabban nem is voltak – a kilátásokról, tervekről, akár személyes ambíciókról szóló hiteles mondatok. Maradtak a „kisreform”, „kisnyilatkozatai”, a defenzív kijelentések és a modortalanságok.

Ilyen körülmények között egy kormányátalakításnak semmi értelme sincs. Akik ugyanis bíznak a Boc-kormányban (12 százalék), azok voltaképp nem Sebastian Vlădescuban, Mihai Șeitanban vagy Radu Berceanuban, hanem Traian Băsescuban bíznak, számukra a kabinet összetétele közömbös, amíg az elnök garanciát vállal annak tagjaiért. Akik pedig nem bíznak a kormányban, azokat immár egyre kevésbé lehet meggyőzni ilyen gesztusokkal.

A plázából
a könyvtárba?

ÚMSZ

► A Nemzeti Könyvtár újonnan épülő bukaresti székhelyét látogatta meg a hétvégén Emil Boc miniszterelnök és Kelemen Hunor kulturális miniszter. Az új könyvtár a miniszterelnök szerint az ország legjelentősebb kulturális beruházása az 1989 óta eltelt időszakban. Az épület közel 128 millió eurós befektetést jelent. Ez pedig azt jelenti, hogy a legkorszerűbb követelményeknek megfelelő létesítmény lesz, mind a tételrendezés, mind a felszereltség tekintetében. A látogatást követő sajtótájékoztatón a miniszterelnök elmondta: az utóbbi időben a kultúra háttérbe szorult a fiatalok életében, teret hódított a televízió, a különböző szórakozóhelyek és a plázák rendszeres látogatása. „Most az a feladat, hogy a könyvtárakba visszacsalogassuk a fiatalokat” – fejtegette Boc. Ennek érdekében – a pénzügyi megkorlátok ellenére – a Nemzeti Könyvtár építésétől nem vontak el pénzt. Mint a sajtótájékoztató elhangzott, az új Nemzeti Könyvtár befejezését jövő év novemberére tervezik, és rendelkezni fog mindazzal, amivel a korszerű nagy könyvtárak rendelkeznek: internetes hozzáféréssel, digitális részlegekkel és hozzáférhetőek lesznek majd a különböző, rangos külföldi kiadványok is. ◀

Aktív magyarok a Partiumban

Sike Lajos

► „Nagyon jól éreztem magam köztetek, nagyon jól esik a tapsotok, ezért is énekeltem olyan új számomat is, amelyek Budapest után itt hangzottak el először!” – mondta lelkesen Bródy János szombat este a szatmárnémeti Kosuth-kert nagyszínpadán tartott koncertjén.

„Telház” volt a rendezvényeken

A viszontagságos időjárásban is olyan nagyszámú közönsége volt a budapesti zenészeknek (köztük sok nosztalgizáló az idősebb nemzedékből), hogy még a fákon is csüngtek. És bizony a tegnap esti lapzártá után megrendezett Charlie-koncert is hatalmas közönséget vonzott. Ez is bizonyítja, hogy a IX. Partiumi Magyar Napoknak nagy sikere volt. A szatmári magyarság, a meg-meg ismétlődő záporok ellenére is zsúfolásig töltötte az évszázados fákkal teli szatmárnémeti Kosuth-kertet, szinte minden műsornak jelentős közönsége volt. S mint beharangozó tudósításunkban közöltük, a néptáncból a régi mesterségek bemutatkozásáig, mintegy félszáz műsor közül válogathatott a nagyérdemű.

Vidámságot hoztak a bogdándi táncosok a hétvégén Szatmárnémetiben szervezett IX. Partiumi Magyar Napokra

A szerző felvétele

Fiatalok a színpadon

Májra Raymond nagykarolyi táncmester valóságos megbűvölte a fiatalokat, és olyanokat fiatalokat is fel tudott csalogatni a színpadra, akik először találkoztak közvetlenül a néptáncal. Szócs Péter, a Szent István Kör elnöke sem panaszkodhatott, mert a régi gőzfürdő felújított épületében (ma környezetvédelmi központ) megrendezett *Vármegyehá-*

zak a 20. század elején című kiállítás is komoly érdeklődésnek örvendett.

Civil részvétel

Stier Péter, a rendezvény főszervezője lapunk megkeresésére elmondta: különös sikernek könyveli el, hogy minden eddiginél több, közel harminc civil szervezetet sikerült bevonni a rendezvénybe, s legtöbben külön műsorral, bemutatókkal jelentkez-

tek. Az Erdélyi Kárpát Egyesület például fényképekkel mutatta be a megye védett területeinek értékeit. Nezezon Enikő, az Aranykapu Kulturális Egyesület vezetője annak örült, hogy több helyi kézművest sikerült felhajtania és kicsalni a Kosuth-kertbe, s megismertetni a közönséggel a bogdándi szőtteket, a sárközi varrotásokat, a tartósítószerrel készített szörpöket, lekvárokat, az eredeti mézes po-

gácsát, vagy például a lyukas-pánkót. És sokan megálltak annál a hosszú asztalnál, amelyen a különböző régi falusi gyermekjátékokat készítették és mutatták be, mint a töksíp, töklámpás, csuhébabba, doromb, kelepelő. A vasárnapi gulyással, bográcsossal, a híres bakator-borral és a szatmári szilvapálinkával, a csárdással, mindezek együtt adtak jó kedvet (nehéz gazdasági helyzetben is) a szatmári magyaroknak. ◀

Fotópiknik a Fotóklubban

A Marosvásárhelyi Fotóklub tagságának bővítése, új tehetségek felfedezése volt a célja annak az egynapos szabadtéri kiállításnak, amelyet tegnap szerveztek a középkori várban.

Antal Erika

► A kiállításra bárki elhozhatta fényképeit, amelyeket ruhacsipesszel szárítókötelekre csíptettek fel, a fotóklub tagjai végignézték, és akít érdekelt a véleményük, azoknak tanácsokat adtak, megbeszélték a fényképezés fogásait. Mindeközben gulyást főztek, amelynek elfogyasztására valamennyi hivatásos és kedvtelésből fotózó résztvevőt meghívtak.

Török Gáspár ötletgazda az *Új Magyar Szónak* el-

mondta, Magyarországon találkozott évekkor korábban egy hasonló eseménnyel, ahol amatőr fotográfusok is bemutatkozhattak, esetleg tanulhattak tapasztaltabb kollegáiktól. „Gondoltam a hely adott, sok a fényképezni szerető fiatal, adjunk lehetőséget számukra, mutassák meg, mire képesek. Közben egy gulyáspartit is rendezünk, közösen főzünk, eszünk, jó hangulatot teremtünk a Magyar Fotográfia Napján” – ecsetelte a nemzetközi elismerésnek

örvendő fotográfus. Incze István, a fotóklub elnöke lapunknak arról beszélt, hogy a tavaly, első alkalommal megszervezett fotópiknik alkalmával négy új taggal bővült a klub és ezt szeretnék tovább gyarapítani, hiszen többségében 50–60 éven felüli a tagság. „Nem kötelez semmire ez a tagság, de egy jó közösség, ahol sokat tanulhat az, aki szeretné elmélyíteni tudását, szakmai megbeszélések helyszíne a klub, közös kiállításokra ad lehetőséget” – magyarázta az elnök.

A reggeltől estig tartó szabadtéri kiállítás a fotóklub tagjai mellett sokan mások is kifüggesztették saját fényképeiket, portrékat, tájképeket, csendéleteket, kompozíciókat. „Ez nem egy verseny, nem vetélkedő, minden képet megnézünk, amelyben látunk fantáziát, amely tehetségről árulkodik, annak a fotósát biztatjuk, hogy fotózzon még, felhívjuk a figyelmét, hogy mit érdemes lencsevégre kapni, mi az, ami már ‘elcsépett’ téma, mi az, amely sok lehetőséget hordoz magában.” – magyarázta Incze István. ◀

Nemcsak a szakmabelieket érdekelte a bemutatkozás

A szerző felvétele

Kastély Napok Bonchidán

Baló Levente

► Két neves zenekar is fellépett az elmúlt hétvégén kilencedik alkalommal megrendezett Bonchidai Kastély Napokon, a magyarországi Piramis és a hazai Directia 5. Egyre inkább része lesz a kastély a kolozsvári és környékbeli kulturális életnek, ezt jelzi, hogy a legutóbbi Erdélyi Nemzetközi Filmfesztiválnak kihelyezett bonchidai vetítése is voltak, és méltán, hiszen – mint a szervezők hangsúlyozták – idén is rendkívül színes rendez-

vénnyel sikerült megörvendeztetni az érdeklődőket.

„A Bonchidai Kastély Napok kulturális és szórakoztató jellegű programokat foglalt magában, melyen részt vesz a helyi közösség apraja-nagyja, ugyanakkor a környező településekről és Erdély más régióiból is nagyszámban érkeztek látogatók” – tudtuk meg a helyszínen a szervezőktől.

Szombaton a Miklós épületben két kolozsvári képzőművész tárlatát nyitotta meg Heim András. Takács Gá-

bor fametszeteit és tusrajzait valamint Balázs László bórplasztikáit látta vendégül a felújított épületrész. Mindkét művész emlékműveket és épületrészleteket dolgozott fel munkáiban.

A Bogács és Kisbogács néptáncgyűttesek különösen színes programot mutattak be; műsorukban szerepeltek szatmári és széki táncok is, de különösen nagy hangsúlyt kaptak a bonchidai eredetű táncok és zenék. Felújítva és gazdag menüvel várta a látogatókat az Art Café is. ◀

A lovagi tornák számára tökéletes díszlet kínálkozik a Bonchidai Kastély Napokon

A szerző felvétele

Repülőrajtot vesz a tanév?

Már az első tanítási napra, szeptember 13-ára tanórákat ígér az oktatási miniszter

Antal Erika

„Vissza kell adni az oktatási rendszer hitelét, már az első tanítási napon, szeptember 13-án órarend szerint kell órákat tartani” – nyilatkozta Daniel Funeriu oktatási miniszter a hétfőn. A vakáció hangulatától tobzódó marosvásárhelyi Féltsziget fesztiválra kilátogató tárcavezető úgy véli, a hazai iskolákban szeptember 9-ig össze kell állítani az órarendeket, ez lehet az a „komoly” üzenet a tanügyminiszter szerint, amely az ideai tanév minőségét jelzi.

Minden nagyon jó

Az oktatás körülményei-re vonatkozó minőségi kifogásokkal kapcsolatban Daniel Funeriu Marosvásárhelyen elmondta: úgy tudja, a hazai iskolák többsége érvényes egészségügyi engedéllyel kezd meg a tanévet, és figyelmeztetett arra „nem szabad eltúlozni” ezt a problémát. „Nem tagadható, hogy a hazai intézmények jelentős része gondokkal küzd, de a helyi önkormányzatoknak köszönhetően szép számmal vannak jól felkészült iskolák. Több mint százmillió lejt fordítunk iskola-felújításra a következő időszakban, természetesen úgy, hogy a közpénzek felhasználása követhető és átlátható legyen” – tett kecsgető ígéretet a tárcavezető, aki arra is figyelmeztetett: kis létszámú, megszűnés szélén álló intézmények rehabilitálására az idén nem jut költségvetési keret.

Mégsem olyan jó

Az optimista miniszteri nyilatkozatoknak némiképp ellentmondanak a helyi tapasztalatok. „A 2010-2011-es tanévben Kovászna megyében 332 oktatási intézmény kezd meg működését. Ezekben beindul ugyan szeptember 13-án a tanítás, de nem mindegyik kap egészségügyi engedélyt” – nyilatkozta korábban az ÚMSZ-nek Keresztély Irma háromszéki főtanfelügyelő. Az intézményvezető úgy véli, biztosan nem kap majd engedélyt a bölöni óvoda, egyes elemi és középiskolák, mivel nem sikerült befejezni az ezekben otthont adó új épületeket. Engedély nélkül indul majd az eszterneki iskola is, Míklósváron, Szacsván, Imecsfalván és Kurtopatakon pedig sem az óvoda, sem az iskola nem kap működési engedélyt.

Leépítések és bérlevágások a tanügyben

Körülbelül tízezer alkalmazottal kevesebb dolgozik szeptemberben a tanügyben – ők azok, akik nem rendelkeznek kinevezéssel. „Tizenötezer normával lesz kevesebb az idén, négyezer címzetes tanárnak nem jut elegendő óraszám, de őket mindenképpen megtartjuk a rendszerben” – nyilatkozta a megszorításokkal kapcsolatban a nyár elején Daniel Funeriu. A leépítések mellett a bér-csökkentések miatt is nehéz év lesz az ideai: a pedagógusok elvesztették bruttó bérük 25 százalékát.

Visszaadná a hazai oktatás hitelét Daniel Funeriu miniszter Fotó: archív

Hargita megyében ebben a tanévben kilenc iskola-épületet zárnak be. Ferenc

S. Alpár főtanfelügyelő szerint súlyos gond a gyermekhiány, de nem példa nélküli az, hogy hiányzik a működéshez szükséges egészségügyi engedély. Az oktatási szakember szerint a legnagyobb gond azokon a településeken van, ahol eleve rossz az infrastruktúra, nincs vezetékes víz, gáz vagy elektromos áram.

A minisztériumi támogatásokkal kapcsolatban a tanfelügyelő korábban lapunk megkeresésére elmondta: elvileg támogatja a szaktárca a beruházásokat, gyakorlatilag késik a várva várt átutalás, ezért leálltak a korszerűsítési folyamatok is. Hargita megyé-

ben nagyobb összegű beruházás csak a csíkszeredai Petőfi Sándor, a székelykeresztúri Orbán Balázs és a bögözi általános iskolában zajlik, itt azonban az Európai Fejlesztési Banktól kapott kölcsönből, és nem minisztériumi keretből fedezik a munkálatokat.

Hatásvadász miniszter

Lapunk körkérdésére kiderült: nem osztják a miniszter véleményét a pedagógusok azzal kapcsolatban, hogy már az első iskolai napon órarend szerinti oktatással kell kezdeni az idei tanévet. „Akkor lenne ez megvalósítható, ha hétvégén kezdődne a tanév, ugyanakkor osztanák ki a tankönyveket, beszélnek meg az órarendet, és akkor hétfőn már matematikaórával lehetne indítani” – válaszolt lapunk érdeklődésére Székely Emese, a Marosvásárhelyi Református Kollégium igazgatója, aki szerint ehhez elsősorban szervezetszere volna szükség. Az igazgató úgy véli, előbb a tanárok, tanítók önbizalmát kellene visszaadni, némi jövedelmnöveléssel.

„Egy napot hagyni kell a gyerekeknek és a tanároknak is, hogy ismerkedjenek, hiszen az iskola nemcsak tanít, hanem nevel, szocializál

is, nem lehet elvárni, hogy a diák rögtön az első napon a román- vagy fizikaórára összpontosítson” – tette hozzá a tárcavezetővel vitatkozó Székely Emese.

Bartha Márta matematika-tanár szerint sem lehet egyből információhalmaz-átadással kezdeni egy új tanévet. „Az első nap legyen bevezető, ismerkedés az iskolával, a tanárokkal, barátkozzon meg a diák a környezettel. Ez nem vesztés: sokat jelent, ha a gyerekek jól érzik magukat az iskolában” – fogalmazott a tanárnő.

„Engem aggaszt a tanügyminiszter üzenete, mert úgy tűnik: fogalma sincs, mitől lesz hitele az oktatási rendszernek, mitől válik komollyá egy iskola” – adott hangot elégedetlenségének Karikás Zsolt. A marosvásárhelyi szülő hatásvadász megszólalásnak tartja Daniel Funeriu bejelentését. „A múlt évet iskolai sztrájkokkal zárták, az érettségi botrányok tartították, a pedagógusok érezhetően kétségbeesettek a bérek miatt, még mindig lezáratlan az oktatási reform, azt sem tudjuk, mi vár a gyerekeinkre, és akkor az első napi órarendtől vár megváltást a miniszter?” – mondta felháborodottan az érintett szülő, aki három lányát készíti fel az ideai tanévre. ◀

Közösségi összefogás a székelydályai orgonáért

Baloga-Tamás Erika

Jótekonysági koncertet szervezett a hétfőn a székelydályai református templom orgonájának rehabilitációjáért a székelyudvarhelyi Rotary Klub a Pécsi és a Kolozsvári Rotary Klubbal közösen. Lassan két évtizede tart a feltételezések szerint nyolcszáz éves templom restaurálása. A középkori freskókkal és kazettás mennyezettel díszített épület folyamatos felújítás alatt áll, sajnos szakszerű helyreállítása pénzühiány miatt évek óta húzódik, annak ellenére, hogy a román hatóságok kiemelt, „A” kategóriás műemlékké nyilvánították az épületet.

A templom megmentéséért több civil kezdeményezés is indult az évek során, így az egyházi épületet sikerült, ha nem is teljes egészében, de legalább részben restaurálni, a legfontosabb állagmegőrző munkálatok elvégzését teljesíteni. „Az egyházi hangszerre, amelyért most gyűjtünk, s amely a 19. század első felében készült, valóban ráfér egy alapos tisztogatás, újjahangszerelés, hisz a folyamatos munkálatokat annyira megsínylette, hogy

mára már egyáltalán nem üzemképes” – nyilatkozta lapunknak Fülöp Szabolcs, a templom lelkesze, aki megjegyezte: jó érzés látni és érezni, hogy ez a hely másoknak is fontos. A gyűjtés ötlete valójában a Pécsi Rotary Klub tagjaiban fogalmazódott meg akkor, amikor néhány évvel ezelőtt Székelydályai környékére látogattak.

„Nem volt kérdéses, hogy segítünk-e, hát persze hogy segítünk” – fogalmazott lelkesen Botz Lajos, a pécsi alapítvány elnöke. A magyarországiak kezdeményezéséhez hamar csatlakoztak a székelyudvarhelyi rotary-sok, és a hatékony csapatmunkának köszönhetően két hónap alatt összeállt a jótekonysági akció programja. A nagy napra még az 1997-ben, restaurálás miatt leszedett fakazettás mennyezet egy része is visszakerült, így a templom teljes díszben fogadhatta az adományozókat, akik az istentisztelettel egybekötött tárogatókoncert után bábra voltak hivatalosak. Az összefogásnak meglett az eredménye, az adományozóknak köszönhetően nemsokára ismét megszólalhat a székelydályai templom régóta néma orgonája. ◀

Ésszerűsíténeék az adóztatást

Munkatársunktól

Egységes adó- és járulékfizetési rendszer bevezetését szorgalmazza Kelemen Hunor kulturális miniszter a szerzői jogdíjas szerződések után. A tárcavezető a Féltszigeten tett hétfői látogatásán foglalt állást a múlt héten széles társadalmi vitát kiváltó adóztatás alá kellene emelni. Kelemen úgy véli, hogy idén jelentős változtatásra már nem kerülhet sor, de a következő évtől más típusú adóztatás bevezetése lenne indokolt.

„Minden jövedelem – függetlenül attól, hogy miből származik – bérből, fizetésből, szerzői jogdíjból, szolgáltatóiparból, magánvállalkozói tevékenységből – egységes adóztatás alá kellene eszen. A 16 százalékos adókulcs mellett nem vitatható a befizetés mértéke, mint ahogy az sem, hogy bevételeink után adót és járulékot is kell fizetni” – fogalmazott Kelemen Hunor.

A tárcavezető nem tartotta „jó ötletnek”, hogy pénteken művészek egy csoportja tartott demonstrációt a pénzügyminisztérium épülete előtt az augusztusban bevezetett járulékfizetési szabályok ellen. Ugyancsak a szabálmódosítás ellen til-

takoztak azok a közéleti személyiségek, újságírók és alkotók, akik nyílt levélben hirdettek „adósztrájkot” a múlt héten. „Nem hiszem, hogy alaposan átgondolt ötlet az adósztrájk ötlete, de minden állampolgárnak joga van a tiltakozáshoz” – tette hozzá Kelemen Hunor. A múlt héten egy internetes közösségi oldalon megszerve-

zett demonstrációt tartott alkotók, újságírók egy csoportja a kormány által bevezetett „megalázóan bürokratikus” szabályok ellen. A pénzügyminisztérium előtt körülbelül százán jelentek meg aprópénzzel teli befőttesüveget csörgetve. A tüntetők azt követelték, hogy a Boc-kabinet kérjen bocsánatot a sokak számára hátrányos intézke-

dések miatt. A tervek szerint szeptember elsejétől ország-szerte demonstrációkra kerül sor, a szakmai szervezetek további egyeztetést sürgetnek a vitatott ügyben. Az Újságírók Európai Szövetsége bejelentette: bizottságot küld Romániába, hogy a szövetség a helyszínen tájékozódhasson a sajtósokat érintő problémakörben. ◀

A hajai művészek szerint a Boc-kormány aprópénzre váltotta az alkotók becsületét

Fotó: realitatea.net

Száz szó

Különös jogi vitát robbantott ki hat, rágógumiból készült műalkotás a düsseldorfi Eat Art Gallerie-ben. A kollázsokat negyven évvel ezelőtt készítette Francois Morellet, ám az alapanyagot egy diáklány rágta meg, a művész elképzelése alapján, majd a megrágot rágógumikat vízszintesen egy fekete vászonra ragasztotta. A ma 59 éves nő azért tett panaszt a düsseldorfi bíróságon, mivel szerinte ő a művek alkotója, a tavalyi Eat Art kiállításon viszont Morellet neve alatt mutatták be azokat. Elmondása szerint elterít Morellet utasításaitól, úgy a rágógumik számában és elhelyezésének módjában, mint az összerágásukban.

Azt hiszem, ha Romániában élne a panasztevő, a szerzői jogdíjak miatt lemondana a dicsőségről.

(efi)

Röviden

Szalai búcsút int Mónikának

Minden jót, Mónika című közleményében búcsúzott el Szalai Annamária, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnöke az RTL Klub és a Tv2 nemrég megszüntetett kibeszélőshowjaitól, a Mónikától és a Joshi Bharattól. „Bár a két műsor a nézők könnyedebb szórakoztatását tűzte ki célul, könnyedség helyett egyre agresszívabb epizódok kerültek ki az alkotók kezei közül” – hangsúlyozta Szalai, aki reméli, a jövőben igényesebbek lesznek a műsorkészítők.

Szavazógép

„Jogos volt a romák kitoloncolása”

Az Új Magyar Szó internetes olvasói szerint jogos volt kitoloncolni és hazaküldeni a Franciaországban illegális táborokban lakó romákat. A maszol.ro szavazógépen feltett legutóbbi kérdésünkre (Jogos volt a Franciaországban élő romák kitoloncolása?) válaszoló olvasóink egyöntetűen igennel válaszoltak. A szavazók között mindössze két nemmel válaszoló volt.

E heti kérdésünk:

Ön szerint szükség van kormányátalakításra?

1. Nincs, hisz minden miniszter jól teljesít.
2. Igen, mert vannak gyenge miniszterek.
3. Nem kormányátalakításra van szükség, hanem testületi lemondásra.

Apróhirdetés

Eladó Tusnádfürdő déli bejáratánál, szép környezetben, fákkal egy 3000 m²-es telek, rendezett iratokkal, víz, villany, gáz bekötési lehetőségekkel. Kiválóan megfelel panzió vagy hétvégi ház építésére is. Ár: 10 euró/m². Telefon: 0745-312 511.

Csíkseredében eladó 2 szobás földszinti lakás, saját hőközponttal, teljesen felújítva. Adottsága bármilyen tevékenységnek megfelel. Édeklődni a következő telefonszámokon: 0749-788 109 vagy 0744-477 044.

Eladó ingatlan Baróton tiszta telekkönyvvel, csendes övezetben, központi fekvéssel: családi ház 145 m², melléképület 112 m², össterület 716 m². A melléképület megfelel irodának vagy kisebb vállalkozásnak. Cím: Ady Endre utca, 5 szám, Kovászna megye. Telefon: 0745-091 474 vagy 0722-524 886.

29 éves fiatal ember felsőfokú végzettséggel, román, magyar, angol nyelvismerettel, projektmenedzseri képzéssel, B. kategóriás jogosítvánnyal munkát keres. Telefon: 0749-526 568.

Magyar tulajdonú kereskedelmi cég bukaresti központba kollégákat keres **irodavezetői munkára**. Magyar nyelv ismerete kötelező, előkészítő könyvelés ismerete előny, önálló munkavégzés, hosszútávú karrier lehetőség. Várjuk az önéletrajzokat, csak magyar nyelven rotterom@rdslink.ro e-mail címre.

Futószalag ízű Félshziget?

Parászka Máté

„Igazi futószalag-fesztivál lett a Félshziget, és ez jó is, meg rossz is” – osztotta meg lapunkkal benyomásait a tegnapi zárult hétvégi marosvásárhelyi rendezvény egyik résztvevője. Nagy Miklós saját bevallása szerint az utóbbi években végiglátogatta a magyar zenei találkozók legismertebb helyszíneit: a budapesti Sziget Fesztivál, a Zamárdiban szervezett Balaton Sound vagy a soproni Volt Fesztivál rendezvényeit. „Jó, mert kiszámítható a minőség, olajozottan működik a szervezés. Rossz, mert kis különbséggel ugyanazt a kínálatot kapja az ember, szinte mindegy, hova fizet be” – teszi hozzá Miklós, akinek elsősorban az „erdélyi” jelleg hiányzott az idej programból.

Egyen ízek, egyen árak

A szervezők tegnapi sajtótájékoztatójukon megerősítették a civil véleményét: nemzetközivé nőtte ki magát a Félshziget az utóbbi években, a „couleur locale” azonban – „biztonsági okokból” – nem kapott helyett. Nagy-Britanniából, Németországból, Szerbiából és Bulgáriából is érkeztek fesztivál-turisták, a szigorú romániai alkoholforgalmazási szabályokra hivatkozva viszont nem kaptak standot a helyi kocsmák, kávéházak, így elmaradt a Marosparttól a helyi törzsközönség is. Egyen-műanyagpoharakban, egyen-italokat kaphatott az, akinek az ízlését kielégítette az egyen-ízlés. A Félshziget területére sem ételt, sem italt nem engedtek be a szervezők: meglehetősen gorombán dobálták ki a bejáratnál a gondosan átkutatott hátizsákokból a biztonságiak a konzerveket, szendvicseket, üdítő palackokat: aki fogyasztani akart az a benti (amúgy nem túl magas) áron fogyaszthatott. Cserébe viszont az idej sátor- és

A szervezők elégedettek az idej Félshziget sikerével. A résztvevők között azonban akadnak panaszkodók. Fotó: Tofán Levente

bor elfogadható körülményeket kínált, és a minden évben szűknek bizonyuló Maros-parton viszonylag civilizáltan sátorozhattak az, aki egyetlen percet sem akart elmulasztani az idej programból. A statisztika szerint összesen 1700 sátrat húztak fel a sátor táborban, a szigorú „elvámolás” megtérült, mert a fesztivál első három napján 310 hektoliter sör, 240 hektoliter üdítő és 130 hektoliter víz fogyott el a helyszínen.

Muzika mindenevőknek

A zenei kínálat bár szintén „futószalagon” készült – itt volt mindenki, aki az idej évben igazán felkeltette a zenekedvelők érdeklődését –, minden korosztálynak kínált csemegézni valót. Eljöttek a „nagy öregek”, a Europe, a Phoenix és az Omega, de több olyan együttes is fellépett, akik először látogattak Romániába: fergeteges buli kereke-

dett a Babilon Circus fellépésén, de „látható” volt az egyébként „láthatatlan” – animációs trükkökkel operáló – Gorillaz Sound System is. A zenei különlegességek, az underground irányzatok iránt érdeklődők is kedvvel csemegéztek: fellépett a Noisia, és Marosvásárhelyre érkezett az ausztrál – korszak- és stílusalkotó – utcazenész Dub FX is. A személyes jelenlétével és sajátos hangeffektusokkal lehengerlő ausztrál a Félshziget területén kívül, Marosvásárhely központjában is fellépett, így kedveskedett a helyieknek, de sajnos itt is elsősorban a napijegy- és bérletváltó látogatókra voltak tekintettel a szervezők: hamar véget vetettek a zenei csemegének.

A válság ellenére a Félshziget-lakók idén is áldoztak a minden évben nagyon várt rendezvénysorozatra: nem maradt el a bevétel a tavalyihoz képest. Bérletből – a szervezők szerint – ugyanannyi kelt el, mint a tavaly, a napijegyek

iránti kereslet csappant csupán kissé. „Első nap 11 ezer látogató volt, második nap 15 ezren jöttek még, harmadik nap pedig 17 500 fesztiválózó érkezett. A három nap alatt tehát összesen 43 500-an voltak a Félshzigeten, és én optimista vagyok a vasárnappal kapcsolatban, szerintem ma (tegnap – szerk. megj.) lesznek a legtöbben, és így meghaladjuk a tavalyi 58 ezres nézőszámot” – nyilatkozta Fülöp Zoltán, a Sziget Szervezőiroda projektmenedzserre a tegnapi sajtótájékoztatóon.

A törzsközönség azonban szinte „újjaszülött” az utóbbi években: a statisztikák szerint a résztvevők majdnem fele „első fesztiválózó” és fiatal: 20 és 29 év közötti. Tapasztalataink szerint jócskán jelen voltak a húsz év alattiak is: átélésel tomboltak a koncerteken a középiskolás diákok, és meglehetősen szabadon adták át magukat a zenei forogtag örömeinek a tizenévek elején járó kiskamaszok is. ◀

Veterán Thalberg-díjasok

ÚMSZ

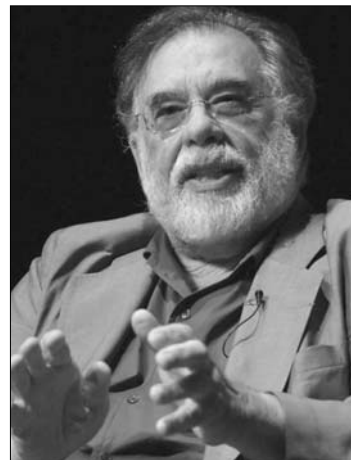
Jean-Luc Godard és Francis Ford Coppola filmrendező, Eli Wallach színész és Kevin Brownlow filmtörténész kapják az Irving G. Thalberrről elnevezett „Oscar-életműdíjakat”, melyeket a 83. díjkiosztó előzményeként november 13-án adnak át a Hollywood & Highland Centerben. A Thalberg-díjat korábban megkapta Walt Disney, Alfred Hitchcock és Steven Spielberg is.

Az öt Oscar-díjas, 71 éves

Jean-Luc Godard

Francis Ford Coppola olyan filmtörténeti jelentőségű alkotásokat tud maga mögött, mint a *Keresztapa-trilógia*, az *Apokalipszis most*, *A kivüállók*, a *Gengszterek klubja* illetve a *Magánbeszélgetés*. Legutóbb a *Tetro* című filmmel hallatott magáról. A francia új hullámos Jean-Luc Godard olyan klasszikusok alkotója, mint *A Kifulladásig*, a *Hímmem-nőnem* és *A bolond Pierrot*. Az, hogy személyesen átveszi-e a Thalberg-díjat egyelőre talány, ugyanis köztudott róla, hogy kerüli a felhajtást. ◀

Francis Ford Coppola

Szereti a médiát az RMGC

ÚMSZ

Szinte valamennyi romániai médiaintézmény kapott már pénzt a Verespatakon bányát nyitni tervező Rosia Montană Gold Corporation (RMGC) kanadai-román vegyes vállalatától – állítja a *cotidianul.ro*. Az internetes újság információi szerint a vállalat az elmúlt három évben több mint 12 millió eurót fizetett ki romániai ügynökségeknek és a médiának a reklámokért. A kimutatás szerint a vállalat 2009-ben költött legtöbbet a reklámra, éppen abban az évben, amikor Adrian Videanu gazdasági miniszter kijelentette: a román államnak segítenie kell a kanadaikat az arany kitermelésében. A lap hangsúlyozza azt is, hogy idén jóval kevesebb pénzt pumpált a médiába az RMGC, mint tavaly – most azonban nem veszi figyelembe az adott médium nézettségét/olvasottságát. Idén kizárólag a politikai irányultság számít. Tavaly a *Realitatea TV* több mint 2 millió eurót kapott, de a *The Money Channel*, a *Pro TV*, illetve a román közszolgálati televízió is egymillió eurónál na-

gyobb összegben részesült. Idén a legtöbbet *B1 TV* kapta (284 ezer euró), azt követi *230* ezer euróval a *Realitatea TV*, az *Antena 1* (160 ezer euró), a *TVR 1* (140 ezer euró), az *Antena 3* (89 ezer euró) a *Prima TV* (81 ezer euró) és a *The Money Channel* (65 ezer euró). Nem panaszkozhatnak azonban a nyomtatott lapok sem, melyek közül az idej évben a *Săptămâna Financiară* című gazdasági lap 25,5 ezer eurót zsebelt be az RMGC-től. Hasonló összeget kaptak a *România liberă* (24,65 ezer euró) és az *Evenimentul zilei* (22,31 ezer euró) című napilapok is, de jutott a *Ziarul Financiar*nak is (17,65 ezer euró).

Amint arról lapunkban is beszámoltunk, az elmúlt napokban felháborodást váltott ki az újságírói szervezetek és szak-szervezetek körében, hogy az RMGC új-zélandi tanulmányútát fizetett a legjelentősebb romániai médiavállalkozások vezető újságíróinak. A szakma elítélte ezt a gyakorlatot, mivel szerintük az ilyen utaztatás megkérdőjelezi a résztvevő újságírók és az általuk vezetett médiain-tézmények hitelességét. ◀

Augusztus 30., hétfő

Az év 36. hete és 242. napja, hátravan 123 nap

Ma **Rózsa** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Rózsa a latin Rosa névből származik, a jelentése: rózsza. Holnap **Erika** napja van.

Évfordulók

- 1940-ben a második bécsi döntés elfogadása, melynek alapján szeptember 5-étől magyar csapatok megkezdik a visszacsatolt Észak-Erdély megszállását.
- 1941-ben a Wehrmacht körülvárja Leningrádot, ezzel megkezdődik a város 900 napos blokádja.
- 1963-ban „Forródrót” létesül Moszkva és Washington között, a félreértésből adódó atomháború veszélyének csökkentésére.

Vicc

– A cég igazgatóhelyettesének felesége váratlanul betoppan a férj irodájába, és ott találja a titkárnőt a férfi ölében.
– A férj pillanatnyi habo-

zás nélkül elkezd diktálni: – ... és összefoglalva uraim, hiány ide, hiány oda, itt, az irodában nem vagyunk képesek továbbra is egyetlen székkal ellátni a feladatunkat.

Recept

Borsófőzelék másképp

Hozzávalók: 1 fej vöröshagyma, 30 dkg sertéslapocka, 1 paprika, 30 dkg zöldborsó, liszt, pirospaprika, bors, só, tej, olaj.

Elkészítés: Az olajon megpirítom a hagymát, beleselem a paprikát, megszórom pirospaprikával borszórom és rádobom a kockára vágott husit majd megsórom. Egy kicsit lesütöm, majd egy deci vízzel főzöm addig, míg háromnegyedrészben megpuhult. Ekkor felengedem 1-1,5 liter vízzel, és forrás után beleteszem a borsót. Pár percig forralom, majd tejjel elkeverem a lisztet, és ezzel a habarással besűrítem. Lehet tenni bele petrezselymezöldet is.

A hatos lottó nyerőszámai:

28, 21, 12, 7, 23, 11.

Gondolatjel

Visky István rovata

Ami akaratumon kívül történik, azt nem könnyelhetjük el sem kudarcnak sem pedig érdemnek. Nem könnyű úgy élni, hogy csak a saját ruhánkat hordjuk. Sok minden történik életünkben, aminek csak hatása ér bennünket, de se nem mi kezdeményeztük se nem mi döntöttünk róla. Ennek ellenére előszeretettel használja az ember ezeket az

eseményeket a maga érdekében. Hogyisne tenné, hiszen általuk magyarázatot adhat számos kudarcára illetve dicsekedhet sok eredményével. Mindkettő nagy kísértés, mivel mindkettő hazugság végül is. Nem kevés bátorság kell beismerni azt, hogy életünket nem kizárólag mi irányítjuk, hanem sokszor egyszerűen csak kapunk dolgot: jót is, rosszat is.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Találkozik egy régi kedves ismerősével, akivel hosszabban elbeszélgetnek személyes ügyei alakulásáról. Jó híreket kap.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A Bikában van a Hold, és pozitív hatással van pénzügyeire, aminek nagyon megőrül. Tegyen meg mindent azért, hogy környezetét felvidítsa.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Sok dolga van ezen a héten. Igyekezzen barátságos lenni a környezetében lévő emberekhez. Ne legyen közömbös.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Az elképzelései szerint alakulnak ügyei. Idegen nyelvet tanul vagy külön munkát vállal. Bármiel megpróbálják, hogy előbbre jusson.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Sokat panaszkodik mostanában az egészségére. Valószínűleg az allergiája az oka a rossz közérzetének.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Annyira érzékeny, hogy egy ártatlan megjegyzés is komoly sebet ejt a lelkében.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Itt az új tanév és egy gyermek segítségére szorul. Lehet, hogy saját életének eseményei teljesen lekötik, de Ön a felnőtt, akinek segítenie kell a fiatalokat.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Csakis Ön az, aki változtatni tud a helyzetben. Döntésével kinos helyzetbe hozza ellentáborát. A sikerélmény további erőt ad.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Egy beszélgetés során lényeges dologra ébred rá. Most nem próba szerencse alapon kell megoldani a feladatait.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Keményen kell dolgoznia egész nap folyamán. Számos akadály gördül útjába, amit meg kell oldani. Ne türelmetlenkedjen, erőfeszítései meg fognak térülni.

VÍZONTÓ (I. 21.–II. 19.)

Olyan feladatot kap, amit nem szívesen csinál, de nem utasíthatja vissza. Igyekezzen minél előbb túl lenni a dolgokon.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Magánéleti ügyei jól alakulnak, mégis mindig elégedetlenkedik valakivel. Ne tegye, mert igazán szerencsésnek érezheti magát.

A következő napok időjárása

Kedd	16°C	23°C	Többnyire erősen felhős, borult időre van kilátás jelentős mennyiségű csapadékkal.
Szerda	15°C	21°C	Nyugaton felhős, csapadékos idő várható, keleten több-kevesebb nap-sütés is valószínű.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Napközben többször megnövekszik a felhőzet, helyenként záporok, viharos szellőkkel kísért zivatarok alakulhatnak ki, majd késő délutántól nyugat felől beborul az ég és egyre többfelé várható csapadék.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	23°C	11°C
Brassó	20°C	11°C
Bukarest	24°C	17°C
Csiksztereda	20°C	11°C
Kolozsvár	20°C	12°C
Marosvásárhely	22°C	13°C
Nagyvárád	23°C	11°C
Szatmárnémeti	22°C	12°C
Temesvár	23°C	11°C

Belső értékek

Horváth István

***	LÓBETEGSÉG	DALOL	ARANY EGYSEGE	ROSSZUL GÉPEL A TITKÁRNÓ	DORONG	FRANK-FURT ... MAIN	MEGBETE-GÉDIK A BIRKA	ESŐBEN ALLÁS	HURKÁT KÉSZÍTŐ
HÁBORÚ ELLENZÓJE									
ERDEKES, SZÓRA-KOZTATÓ									
ABROSZT LETESZ						ALSZIK			
HASONLÓ-AN					TUNYA				
TENGERI EMLŐS				MI LESZ MÁR?				CSÓVÉGI	
LYUKAS SÁLI			VÁLASZOL	AZ ASZTAL RÉSZE				KINCSET TESZNEK BELE	
OLASZ AUTÓJEL		MULATÁS	VALAKI (RÓV.)						HABOS ITAL
IGEN RÖVID PERIÓDUS		... GROS; NAGYBAN							
PELLE ...; VÍZILAB-DÁZÓ						TANÁRI TESTÜLET			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László
Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás
Vezető publicista: Ágoston Hugó

Főmunkatársak: Biró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László
Szerkesztők: Moldován Árpád Zsolt (Aktuális) Bogdán Tibor (Háttér) Darvas Beáta (Kultúra) Szakács Zsuzsanna (Gazdaság) Turós-Jakab László (Sport) Farkas István (Média) Orosz Anna (Életmód) Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervezők: Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók: Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő: Tofán Levente

Grafikus: Horváth István

Tördelőszerkesztők: Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser: Bérés Attila – 0788-318353

Területi megbízottak: Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logotácusos: Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

r · a · d · i · o
Radio 88 FM

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
www.agnusradio.ro
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88 99 98 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

KEDD
2010. augusztus 31.

A nap filmjei

TV2, 22.20 XXX

Xander Cage, alias XXX saját háborzongató mutatványairól szóló web-videók árusításával tölti életét. Mind csupa hatás- vadász, életveszélyes vállalkozás, melyek csupán rajongói és barátai körében emelik népszerűségét, ellenben egyre gyakrabban kerül összeütközésbe a törvénnyel. Xander nem sejt, hogy Augustus személyében, a Nemzetbiztonsági Hivatal) folyamatos megfigyelés alatt tartja.

Prima Tv, 23.30 Vanília égbolt

Úgy tűnik, David Aames varázslatos életet él. A jóképű, gazdag, karizmatikus ifjú egy New York-i kiadó vezetője, gondtalan és felelőtlen életvitellel elbűvölő, mégis, mintha hiányozna belőle valami. Akár egy impresszionista tájkép: ha közelebbről megvizsgáljuk, ez az élet egész más színben tűnik fel. Egy éjszakán David megismerkedik álmai asszonyával, aztán egy apró hiba következtében el is veszíti őt.

RTL Klub, 0.55 Szégyen és gyalázat

Sylvia, a középkorú bolttulajdonos már rég elfelejtette, mi az a vágy. Ám amikor baleset következtében agrárizmódást szenved, mellékhatásként hirtelenjében feltámad benne a szexuális ösztön. Az asszonyt Ray Ray Perkins kamionszofőr és a titkos szexterapeuta veszi kezelésbe. A két szakértő a kielégülés egészen új módzatait tárják fel Sylvia konzervatív férje, Vaughn és sztriptíztáncos lánya előtt.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közélelő 16.45 Zöld-övezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tetten ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnagyedőrá, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.30 Gazdaélet 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás Filmajánló, Filmzene, Lemez és könyv téka 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Művelődési hírek, Jelenlét 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Észbontó, telefonos játék 17.00 Nap-óra 17.30 Népzene 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.25 Magyar történelmi arcképcsarnok 7.55 Vannak vidékek 8.50 Fabulák 9.05 Traktor Tom 9.20 A kis úrkutya és az úrhajótörőttei 10.35 A dzsungel könyve 11.00 Zorro (sor.) 11.30 Újrakezdés (ol. sor.) 11.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.10 Kikötő 15.20 Térkép 15.50 Értékkadók 16.15 Magyar elsők 16.35 A világ nagy kikötői 17.30 Hungaria Litterata - Műelemzés 18.00 Második esély (sor.) 19.00 Híradó 19.35 Mese 20.00 Újrakezdés (sor.) 21.00 Híradó 21.05 Közbeszéd 21.30 cmodor (magyar dok. játékf., 1980) 0.15 Sport hírek 0.20 Kikötő (ism.) 0.30 Divathét (ism.) 1.00 Koncertek az A38 hajón 2.05 Híradó - 18:00 (ism.) 2.30 Labdarúgó-mérkőzés 4.10 Lélek Boulevard - Barkó Judit műsora Vincze Lilla énekesnő

TVR 1

7.30 80 festménnyel a világ végén 8.00 Az ezüst vadló (anim. sor.) 8.30 A talizmán titka (sor.) 9.00 Egyszerűen izletes 9.10 Nézd Románia! 9.15 Új paradicsomok 10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.) 11.15 Restaurálás 12.05 Zenei vázlatok 12.15 Modern vizor 12.50 A legendás doktor Hur Jun (ism.) 13.50 Történelmi emlékek 14.00 Hírek 14.45 Egyszerűen izletes (ism.) 15.00 Teleshopping 15.30 Európai roma 16.00 Krónika 17.00 Klíma, ok a háborúra? 18.00 Szilvettbarát receptek 18.30 Történelmi emlékek 18.40 A legendás doktor Hur Jun (sor.) 19.40 Győzd le az árvizet 19.45 Sport 20.00 Hírek 21.10 Háború és béke (ol.-fr.-német-ors.-angol f. dráma) 23.00 Diana hertcegnő - a titkos felvételek 0.10 Hírek

VIASAT 3

10.20 Veronica Mars (sorozat) 11.10 Doktor House (sorozat) 12.10 Sohase add fel: A Jimmy V sztori (am. f. dráma) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI (ismétlés) 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.05 Gordon Ramsay Indiában! 19.05 Halottnak a csók (sorozat) 20.00 Doktor House (sorozat) 21.00 Jóbarátok 21.30 CSI (sorozat) 22.30 A főnök (sorozat) 23.30 Charlie angyalai (am.-ném. vígjáték)

m1

6.50 Ma Reggel 10.00 Párizsi jóbarátok (sor.) 10.50 Kékfény (ism.) Bűnügyi magazin 11.40 Nappali 11.40 Közeleli szórakoztató magazin 13.01 Híradó délben 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Szomszédok (sor.) 14.35 Srpski Ekran 15.05 Unser Bildschirm 15.35 Ez történt Ma reggel (ism.) 15.35 Közveti híradó 16.35 Hírek 17.25 Vízilabda Európa-bajnokság 2010 (élő) Magyarország-Hollandia női vízilabda mérkőzés 18.50 Mindig zöldobb (auszt. sor.) 19.40 McLeod lányai (auszt. kaland sor.) 20.30 Híradó este 21.00 Önök kérték! 22.00 Szeretők és titkok (minisor.) 23.40 Az Este 0.10 Hírek 0.20 Memento (ism.) 0.30 Egy önéletrajz vázlata (am. kalandf., 2. rész, 2002) 2.05 Nappali (ism.) 3.15 Ősi kövek (dokumentumf.)

TVR 2

7.00 Familie Dr. Kleist (német sorozat) 8.00 Stúdió 24 (francia sorozat) 9.00 Az ajándék (auszt. sor.) 10.00 Hírek 10.15 Szabad a szembejövő sáv 11.15 Mesék a vadonból 11.45 Lehet, hogy nem tudtad 12.00 Hírek, Sport 12.45 Néprajzi pihenőhelyek 13.45 Teleshopping 14.30 Ég és föld között 15.00 Együtt Európában 16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.) 17.00 Stúdió 24 (francia sorozat) 18.00 Euronews híradó 18.10 Győzd le az árvizet! 18.30 David Attenborough: Élet hidegvérrel (természett. sor.) 19.00 Kaland Bt. (kanadai kaland sor.) 20.00 Esküdt ellenségek (am. krimisor.) 21.00 Balkáni szokások 22.00 Hírek 23.10 Ítéletlovasok (amerikai western, 2002) 0.45 Motomágia 1.20 Visszajátszás (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan 17.00 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Információ (live) 20.00 Fogadás a félelemmel 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 Wrestling RAW 0.00 Sport.ro Hírek 0.15 World Cup of Poker

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Mesék 11.00 A zöld torony (magyar ifjúsági f., 1985) 12.10 Zenelánc 12.30 Ájtáró 13.01 Híróra 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Mesélő cégtáblák 15.10 Járóféld 15.40 Maria Montessori - Egy élet a gyermekért (olasz életr. drám., 2007) 16.30 Egy lépés előre (sp. sor.) 17.20 Bűvölet (olasz sorozat) 18.15 Magyar pop 19.10 Angkor unokája 19.35 Inami 20.00 Don Matteo (olasz krimisor.) 21.00 Híradó este 21.21 Sporthírek 21.25 Ifjúsági Olimpia Szingapúr 2010 21.25 Don Matteo (olasz krimisor.) 22.20 Montalbano felügyelő (olasz krimisor.) 23.15 Záróra 23.45 McLeod lányai (auszt. kaland sor.) 0.25 Mindig zöldobb (auszt. sor.) 1.15 Szeretők és titkok (olasz minisor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek 9.55 Könyvbemutató 10.00 Szegény ember, gazdag ember (sorozat) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 13.45 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Az utolsó gyémánt- rablás (amerikai akció-víg-játék, 2004) 22.30 Pro Tv hírek, sport 23.00 Odaát (am. akció sor.) 0.00 Szellemeikkel sutgó (am. krimisor.) (ism.) 2.00 Az utolsó gyémánt- rablás (amerikai akció-víg-játék, 2004) (ism.) 3.30 Szegény ember, gazdag ember (ism.)

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat) 11.15 Predesztináltak (sorozat) 12.30 Mindörökké együtt (sorozat) 14.00 Marina (sorozat) 15.30 Viktória (sorozat) 16.30 A kötelék (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Mindörökké együtt (sorozat) 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 India (braz.-ind. sorozat)

RTL KLUB

7.00 Trendmánia (ism.) 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (argentín sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó 13.15 ASZTRO Show 14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel 15.30 Amelia Earhart - Az utolsó repülés (am. életr. dráma) 17.15 A szerelem rabjai (argentín sor.) 18.25 112 - Életmentők (német akció sor.) 19.30 RTL Klub Híradó 20.05 A Széf - Ki vihethet el a milliárdokat? 21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin 21.40 Barátok közt (magyar sor.) Utána: RTL-hírek 22.20 Castle (amerikai krimi.) 23.15 Dögölt akták (amerikai krimisor.) Utána: RTL-híradó 0.20 XXI. század - a legendák velünk élnek 0.55 Szégyen és gyalázat (am. vígj., 2004) 2.30 Reflektor

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport 8.00 Vakáció - Nicole és Alex műsora 10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val 11.15 Columbo: Negatív reakciók (amerikai krimi, 1974) 13.00 Híradó, Sport 14.00 Misi, a víziszörny (angol-német családi kalandfilm, 2005) 16.00 Híradó 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gherghel műsora 19.00 Híradó 20.30 Kalózzárát (amerikai akciófilm, 2004) 22.30 Híradó 23.30 Hősök (amerikai sorozat) 0.30 Romanian Extreme Adventure 2010 1.15 Álomgyári feleség (amerikai-ausztrál vígjáték sor.) (ism.) 2.15 Hősök (amerikai sorozat) (ism.) 3.00 Titkok a paradicsomban (görög sorozat) (ism.) 3.45 Közvetlen hozzáférés (ism.)

FILM+

8.05 Álom, édes álom (am. vígjáték) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 Transmorphers (amerikai sci-fi) 14.40 Az angyalok is esznek babot (ol.-fr.-sp. vígjáték) 17.00 Banános Joe (olasz-NSZK vígjáték) 18.50 Komolytalan komor-nyik (am.-kanadai vígjáték) 20.30 A bárányületek hallgatnak (olasz-amerikai vígjáték) 22.00 Nyolc préda (horror) 23.40 Interceptor - Harc a lopakodóért (amerikai film)

TV2 TV 2

7.00 Babavilág (ism.) 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka - TV2 reggeli magazinműsora 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Telekvíz - Telefonos játék 11.30 Teleshop 12.50 Hóbi is megárt a sok (am. rom. vígj., 2000) 14.30 Kvízió - Telefonos játék 16.00 Szentek kórháza (auszt. sor.) 17.00 Egy tini naplója (német vígj. sor.) 17.30 Elbűvölő szerelem (mex. sor.) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények 20.05 Édesnégyes - A TV2 randi-műsora 21.10 Aktív Közben: Kenósorsolás 0.45 A médium (amerikai krimisor.) 1.45 Tények Este Hírműsor 2.15 EZO.TV 3.10 Történetek az elvesztett birodalomból (magyar tévéf., 2004)

PRIMA TV

6.00 Az első nap (reality show) (ism.) 7.00 Kandikamera 7.30 Mestersége vendéglátó 8.20 Sport Florentinával 9.15 Senki se tökéletes (román vígjáték sor.) 9.45 Fruska Gate (fr.-kan.-am. vígj., 1999) 11.45 Galileo 12.30 Teleshopping 13.15 Kandikamera 13.45 Teleshopping 14.30 Az első nap (ism.) 15.30 Senki sem tökéletes (román vígjáték sorozat) 16.00 A királynő (angol-francia-olasz életr. drám., 2006) (ism.) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 Nicsak ki főz! 20.30 Ki az úr a háznál? (am. vígj., 1995) 22.30 Lököttek (román vígjáték sorozat) 23.15 Mondenii Show - Best Of 23.30 Vanília égbolt (amerikai thriller, 2001) 1.30 Hírek, Sport 2.30 Lököttek (ism.)

KANAL D

8.00 Vacanta Mare 9.30 A sátor (ismétlés) 10.30 Ezüst szerelem (sorozat) 12.30 Hírek 13.15 Orvosok (sorozat) 14.45 Légy az enyém 17.00 Aliye (sorozat) 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Aliye (sor.) 20.30 A sátor - szórakoztató műsor 21.15 1001 éjszaka (török sorozat) 23.00 Fogvatartva (kanadai-angol krimi, 2004) 1.00 Szenvedélyes történetek 1.30 Vacanta Mare (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta 7.30 Lapzártá (ism.) 8.00 Híradó 9.05 Rájátszás 10.00 Garázs - Ahonnan az autózás indul! 10.30 Soroló 11.05 BBC Reporters (ism.) 11.30 Ősök tere 12.05 Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Keresztmetszet 16.05 Civil kaszinó 17.05 Pálya 17.30 Paletta 18.00 Híradó - Friss információk 18.30 Zöld övezet 19.05 Vonalban - Interaktív politikai show-műsor 20.00 Híradó 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 21 22.35 Lapzártá Vitaműsor újságírókkal 23.05 Riasztás - A rendkívüli események műsora 23.30 Hírvilág (ism.) 0.05 BBC World Híradó 0.30 Zöld övezet - Környezetvédelmi magazin (ism.)

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség 7.00 Chop Shop - A londoni műhely 8.00 Újjáépítők 9.00 Autókereskedők - Audi Quattro 9.15 Hogyan működnek a gépek? 10.00 Piszkos munkák - Nyálkás és háborzongató 11.00 Nagy durranások - Charlotte, Észak-Karolina 12.00 Extrém vidámparki járművek 13.00 A túlélés törvényei - Déli mocsarak 14.00 Ötödik sebesség 15.00 Végzetes másodpercek 16.00 Hogyan készült? Esernyő / Ezüst evőeszköz 17.00 Állítólag 18.00 Végzetes másodpercek 19.00 Tomboló tornádók 20.00 A túlélés törvényei 21.00 Hogyan készült? 22.00 Végzetes másodpercek 22.30 A legnehezebb munkák - Rodeobohóc 23.30 EVO - Egy toronyház születése 0.30 Miami alvilág 1.30 Harc az elemekkel 2.30 Végzetes másodpercek

HALLMARK

9.00 McLeod lányai (sorozat) 10.00 kaliforniaiak (am. filmdráma) 12.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 13.00 Órangyal (sorozat) 14.00 Nash Bridges (sorozat) 15.00 Rejtélyek asszonya: A játszma (am. krimi) 17.00 Gondold meg mit kívánsz (kan. rom. vígjáték) 19.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 20.00 Nash Bridges (sorozat) 21.00 Órangyal (sorozat) 22.00 A behajtó (am. romantikus vígjáték)

Marişca és Szabó Gergő is feladta a küzdelmet

Rali

Turós-Jakab László

► A Brassó környéki nehéz terep alaposan feladta a leckét az országos rali-bajnokság résztvevőinek, a péntek-szombati Barcaság-rali végső sorrendje pedig ismét nyíltá tette a román bajnok cím kérdését. A 8 rész-futamot tartalmazó Barcaság-ralin végül 48-an indultak de csak 29-en fejezték be a versenyt. Kiesett „Manu” Mihalache (Mitsubishi Lancer EVO 9), a tapasztalt Cătălin Berari (Mitsubishi Lancer EVO 10), Danny Ungur (Citroen C2R2 Max), a H-csoportban élővas Dorin Banciu (Toyota Celica GT4) és Marco Tempestini (Peugeot 207 S2000) is. Utóbbi képtelen megszakítani a pech-sorozatát, hiszen zsinórban négy feladásnál tart az ob-n, ezúttal is műszaki problémák miatt. Az utolsó részfutam előtt a versenyben vezető Szabó Gergő (navigátora Csegy Levente) Mitsubishi Lancer EVO 9-ének differenciálműve mondta be az unalmast, tíz km-rel a vége előtt pedig az összetett pontversenyben élővas Bogdan Marişcat Subaru Impreza N15-öse hagyta cserben. Váratlan győzelem előtt nyílt meg az út, s ez végül a Valentin Porcişteanu lett. Dobogóra került egy másik Mitsubishi Lancer EVO 9 is, a magyarországi Spitzmüller Csabáé, közéjük ékelődött be a hazai fiú, Dan Gártofan (Subaru Impreza STI N15). Pontot

érő helyen zárt még Titi Aur, Octavian Popa (mindkettő Mitsubishi Lancer EVO 9), Jean Tatu (Subaru Impreza STI N10), Keleti Edwin (Renault Clio R3 Maxi EVO), Vlad Cosma (Citroen C2R2 Max), Bogdan Casian (Subaru Impreza N12) és Adrian Răşpopa (Mitsubishi Lancer EVO 9).

Az A-csoportban a kolozsvári Keleti Edwin és ismert politikus navigátora, Victor Ponta a hatodik versenyt is megnyerte, övék tehát a csoport országos-bajnok címe. A H-csoportban Günther Gräf (Toyota Celica), a K-ban pedig Elisei Groza (Subaru Impreza STI) nyert, míg a junioroknál Vlad Cosma bizonyult a leggyorsabbnak. A Barcaság-rali csapatversenyében a Jack Daniel's RT 54-46-ra győzte le a Napoca Rally Academy-t.

Hat futam után, az országos rali-bajnokságban Marişca (89 pont) vezet Szabó (83p), Porcişteanu (77p) Gártofan (71p) és Spitzmüller (58p) előtt, s ez a legjobb sorrendje az N-csoportban is. Az A-csoportban Keletinek már 150 pontja van, a K-ban pedig Elisei Grozának 93, míg a H-csoportban Günther Gräf (74) ugrott az élre. A junioroknál továbbra is Vlad Cosma (115 pont) vezet, a csapatversenyben pedig a Jack Daniel's RT (384p) a kolozsváriak Napoca Rally Academy-je (331p) előtt.

A bajnokságból még két murvás verseny van hátra, az Arad-rali (szeptember 18-19) és a Iaşi-rali (október 3-4). ◀

Hamilton diadala

Forma-1

T. J. L.

► Az első két szabadedzést a spanyol Fernando Alonso, az utolsót pedig Mark Webber nyerte, s az ausztrál volt a leggyorsabb a hivatalos időmérőn is Spa-Francorchampsban, ahol a Forma-1-es Belga Nagydíjat rendezték meg a hét végén.

A tegnapi rajt már nem sikerült olyan jól Webbernek aki beragadt, és öten is megelőzték. Hamar a pályán volt a biztonsági autó is, miután a 300. F1-es futamát ünneplő Rubens Barrichello Williamsse belefutott Alonso Ferrarijába, s ezzel a brazil jubileumi versenyének vége is lett. A 17. körben Sebastian Vettel járgánya öklelte fel Jensen Button McLarenjét, a brit világbajnok feladásra kényszer-

rült, a német pedig boksztuca-áthajtásos büntetést kapott, s ezáltal kiesett a vb-pontokért való versengésből.

A 34. körben az eső is eleredt, de a többiekkel ellentétben a hármas élboly, azaz Lewis Hamilton (McLaren), Robert Kubica (Renault) és Webber csak a 35. körben szánta rá magát a gumicsérre. A lengyel pilóta egy helyet vesztett a műszakiak ügyetlenkedése miatt s a dobogós sorrend a továbbiakban már nem változott. A 38. körben kiderült, hogy Alonso sem szerez pontot, miután a Ferrari keresztben állt meg a vizes aszfaltkgyón. A safety car harmadszor is tömörítette a gumikkal taktikázó mezőnyt, de a verseny leintéséig maradt négy körben már semmi lényeges nem történt.

Hamilton idei harmadik futamgyőzelmét aratta, meg-

előzve Webbertés Kubicát. Pontot érő helyen ért még célba a brazil Felipe Massa (Ferrari), három német, Adrian Sutil (Force India), Nico Rosberg (Mercedes) és Michael Schumacher (Mercedes), továbbá a japán Kobajasi Kamui (BMW Sauber), az orosz Vitalij Petrov (Renault) és a spanyol Jaime Alguersuari (Toro Rosso).

A pilóták pontversenyét most Hamilton (182) vezeti Webber (179), Vettel (151), Button (147), Alonso (141) és Massa (109) előtt. A konstruktőröknel a Red Bull Racing (330 pont) előnye minimális a McLarennel (329) szemben, a Ferrari 250 ponttal a harmadik.

Következik a vb 14. futama, az Olasz Nagydíj, amelyet szeptember 12-én rendeznek meg az Autodromo Nazionale di Monzán. ◀

Lewis Hamilton (McLaren) idei harmadik futamgyőzelmét aratta a tegnapi belga nagydíjon

Fotó: AP

Röviden

Madridban a Szuperkupa

Az Európa Liga-győztes spanyol Atlético Madrid nyerte az Európai Szuperkupát, miután a péntek esti, montecarlói mérkőzésen 2-0-ra diadalmaskodott a Bajnokok Ligája-címvédő olasz Internazionale felett. A madridiak góljait Reyes (62.) és Agüero (83.) szerezte, a 90. percben madridi Milito tizenegyet hibázott. Az Atlético története során először hódította el a Szuperkupát, amelynek ez volt a 36. kiírása, a nyolcadik spanyol sikerrel.

Az MTK nyerte az örökrangadót

A magyar labdarúgó Soproni Liga 5. fordulójának eredményei: Vasas-Siófok 3-0, MTK-Újpest 1-0, Szolnoki MÁV-Honvéd 0-2, Haladás-Paks 1-2, ZTE-Kecskemét 2-1, Kaposvár-Pápa 3-2. A DVSC-Videoton rangadó lapzártá után kezdődött.

Menetel a Chelsea

Harmadik mérkőzésén sem kapott gólt az angol pontvadászat címvédője, a Chelsea 2-0-ra nyert a Stoke City ellen. További eredmények: Blackburn Rovers-Arsenal 1-2, Blackpool-Fulham 2-2, Tottenham Hotspur-Wigan Athletic 0-1, Wolverhampton-Newcastle 1-1, Manchester United-West Ham United 3-0, Bolton Wanderers-Birmingham City 2-2, FC Liverpool-West Bromwich Albion 1-0, Sunderland-Manchester City 1-0.

Kikapott a Bayern

Bombameglepetéssel rajtolt a német labdarúgó Bundesliga második fordulója: a címvédő és Bajnokok Ligája-döntős Bayern München 2-0-ra kikapott a Kaiserslautern vendégeként. Eredmények: VfL Wolfsburg-FSV Mainz 05 3-4, 1. FC Nürnberg-SC Freiburg 1-2, Eintracht Frankfurt-Hamburger SV 1-3, Schalke 04-Hannover 96 1-2, Werder Bremen - 1. FC Köln 4-2, FC St. Pauli - 1899 Hoffenheim 0-1. Tegnap: Bayer Leverkusen-Borussia Mönchengladbach 3-6.

Római félkudarc

Az olasz Serie A 2010/11-es kiírásának első fordulójában az AS Róma nem bírt az újonc Cesenával, 0-0 lett a vége. A Genoa 1-0-ra nyert az Udinese vendégeként. Megkezdődött a spanyol Primera División 2010-11-es idénye is. Eredmények: Hercules-Athletic Bilbao 0-1, Málaga-Valencia 1-3, Levante-Sevilla 1-4. Negyedik mérkőzését is kipipálta a Toulouse a francia Ligue 1-ben, a gárda 2-0-ra nyert a Nancy otthonában. Eredmények: Arles-Avignon-Stade Rennes 0-1, Lorient-Olympique Lyon 2-0, St. Etienne-RC Lens 3-1, Valenciennes-HSC Montpellier 0-1, SM Caen-Stade Brest 0-2.

EL: főtáblás a Steaua és a Debrecen

Labdarúgás

T. J. L.

► Salatic góljával 1-0-ra kikapott a zürichi visszavágón a Grasshopperstól, a Steaua mégis bejutott a labdarúgó Európa Liga csoportkörébe. Ilie Dumitrescu csapata 4-3-ra nyerte a büntetőpárbajt, miután Ciprian Tătăruşanu két svájci 11-est hártott.

A négy román együttes közül csak az Unirea tudott pontot szerezni csütörtök este, de ennek ellenére kiesett. Az urziceni-iek Bilaşco révén szereztek korai vezetést (2. perc) a horvát Hajduk Split ellen, de két perccel a vége előtt Vukusic egyenlített. A Vaslui vezetősége Tom Harald Hagent okolja a csapat 2-0-ás lille-i vereségéért. A norvég játékosok a 68. percben kiállította Kuciak kapust, de azelőtt szemet hunyt Sow hatalmas leshelyzete felett. Cabaye (11 m) és Chejdou góljai francia továbbjutást jelentettek, de a sajtó is elismerte, hogy kibabráltak a moldovaiakkal. A temesváriak Manchesterben sem tudtak gólt

lőni a Citynek, amely a hazai 2-0 után kettős győzelemmel jutott tovább.

A Steaua a K jelű, az egyik legnehezebb kvartettbe került, az angol FC Liverpool, az olasz SSC Napoli és a holland FC Utrecht mellé. A csoport másora: **szept. 16.:** Liverpool-Steaua, Napoli-Utrecht. **szept. 30.:** Steaua-Napoli, Utrecht-Liverpool. **okt. 21.:** Napoli-Liverpool, Utrecht-Steaua. **nov. 4.:** Steaua-Utrecht, Liverpool-Napoli. **dec. 5.:** Steaua-Liverpool, Utrecht-Napoli. **dec. 16.:** Liverpool-Utrecht, Napoli-Steaua.

A magyar bajnok Debrecen idegenben is legyőzte a bolgár Liteksz Lovecs együttesét (2-1), de még izgul, hiszen a UEFA vizsgálja a Máté Péter jogosulatlan pályára lépése miatti szabályszerűségét. Bár a védő a 90. percben állt be, amikor a hajdúságiak összesítésben már 4-1-re vezettek, az adminisztrációs hiba után következhet figyelemztetés, pénzbírság vagy fegyelmi, de akár azonnali kizárás, vagy 3-0-ás bolgár győzelem is.

A Győri ETO kettős vereséggel búcsúzott, miután

Zágrábban is kikapott (1-2) a horvát Dinamótól.

A monacói sorsolás az I csoportba küldte a Debrecen a holland PSV Eindhoven, az olasz Sampdoria és az ukrán Metaliszt Harkov mellé. A kvartett másora: **szept. 16.:** PSV-Sampdoria, Debrecen-Metaliszt. **szept. 30.:** Sampdoria-Debrecen, Metaliszt PSV. **okt. 21.:** Metaliszt-Sampdoria, Debrecen-PSV. **nov. 4.:** Sampdoria-Metaliszt, PSV-Debrecen. **dec. 1.:** Sampdoria-PSV, Metaliszt-Debrecen. **dec. 15.:** PSV-Metaliszt, Debrecen-Sampdoria.

Európa Liga, rájátszás, visszavágók (kiemelve a továbbjutókat): Dinamo Minszk (fehérorosz)-FC Bruges 2-3, FK Karabah (azeri)-Borussia Dortmund (német) 0-1, Marítimo (portugál)-BATE Boriszov (fehérorosz) 1-2, Lokomotiv Moszkva (orosz)-Lausanne (svájci) 1-1 (tizenegyesekkel 3-4), Dnyepropetrovsk (ukrán)-Villarreal (spanyol) 1-2, FK Aktobe (kazah)-AZ Alkmaar (holland) 2-1, HJK Helsinki (finn)-Besiktas (török) 0-4,

Austria Bécs (osztrák)-Arisz Szaloniki (görög) 1-1, Metaliszt Harkov (ukrán)-Omonia Nicosia (ciprusi) 2-2, Brøndby (dán)-Sporting Lisszabon (portugál) 0-3, PSV Eindhoven (holland)-Szibir Novoszibirszk (orosz) 5-0, Levszki Szófia (bolgár)-AIK Solna (svéd) 2-1, Trabzonspor (török)-Liverpool FC (angol) 1-2, APOEL Nicosia (ciprusi)-Getafe (spanyol) 1-1, Maccabi Tel-Aviv (izraeli)-Paris Saint-Germain (francia) 4-3, Tavrija Szimferopol (ukrán)-Bayer Leverkusen (német) 1-3, GENT (belga)-Feyenoord (holland) 2-0, AEK Athén (görög)-Dundee United (skót) 1-1, VfB Stuttgart (német)-Slovan Pozsony (szlovák) 2-2, Lech Poznan (lengyel)-Dnyepropetrovsk (ukrán) 0-0, FC Utrecht (holland)-Celtic Glasgow (skót) 4-0, TNS (walesi)-CSZKA Szófia (bolgár) 2-2, Karpatij Lvov (ukrán)-Galatasaray (török) 1-1, NK Maribor (szlovén)-Palermo (olasz) 3-2, IF Elfsborg (svéd)-Napoli (olasz) 0-2, Juventus (olasz)-Sturm Graz (osztrák) 1-0, Aston Villa (angol)-Rapid Bécs (osztrák) 2-3, Motherwell (skót)-OB Odense (dán) 0-1, Fenerbahce (török)-PAOK Szaloniki (görög) 1-1, FC Porto (portugál)-Racing Genk (belga) 4-2.

A többi 10 csoport: **A csoport:** Juventus, Manchester City, Salzburg, Lech Poznan. **B csoport:** Atlético Madrid, Bayer Leverkusen, Rosenborg, Arisz Szaloniki. **C csoport:** Sporting Lisszabon, Lille, Levszki Szófia, Gent. **D csoport:** Villarreal, FC Bruges, Dinamo Zágráb, PAOK Szaloniki. **E csoport:** AZ Alkmaar, Dinamo Kijev, BATE Boriszov, Sheriff Tiraszpol. **F csoport:** CSZKA Moszkva, Palermo, Sparta Prága, Lausanne. **G csoport:** Zenit, Anderlecht, AEK Athén, Hajduk Split. **H csoport:** VfB Stuttgart, Getafe, Odense, Young Boys. **J csoport:** Sevilla, Paris Saint-Germain, Borussia Dortmund, Karpati Lvov. **L csoport:** FC Porto, Besiktas, CSZKA Szófia, Rapid Bécs.

Meccsnapok: szeptember 16., 30., október 21., november 4., december 1-2., 15-16. ◀

Jó magyar és román kezdés a póló-vb-n

Vizilabda

T. J. L.

▶ A román és a magyar férfi vízilabda-válogatott is győzelemmel rajtolt a zágrábi Európa-bajnokságon. Az A-csoportba osztott „trikolórok” 12-6 (3-2, 3-2, 4-1, 2-1) arányban bizonyultak jobbnak a törököknél. Radu 4, Diaconu 2, Bușilă 2, Negrean, Iosep, Chioveanu és Kádár pedig 1-1 gólt lőtt a győzteseknek, míg a másik oldalon Gagatay csapata góljainak felét szerezte. Az olasz-spanyol és montenegrói-horvát párharcok tegnap esti lapzártánk után értek véget. Románia ma a világbajnoki ezüstérmes Spanyolországgal találkozott, szerdán pedig a házigazda Horvátországgal. A B-csoport nyitómérkőzésén Macedónia meglepő győzelmet aratott Oroszország felett (10-9), majd az olimpiai bajnok magyarok 10-8 (3-1, 3-1, 3-1, 1-3) arányú sikert arattak a németek felett. A kilencedik Európa-bajnokságán részt vevő Alexander Tchigir tíz lövést védett a német kapuban, a magyar gólokon Biros (4), Madaras, Hosnyánszky, Vámos, Szívós, Varga Dániel és Hárjai osztozott. Szintén a B jelű szextettben Szerbia 13-5-re ütötte ki Görögországot. A magyar vízilabdázók ma a világbajnok szerbekkel csatáznak, szerdán pedig a görögökkel. A női torna csoportmérkőzései holnap rajtolnak, a B-csoportba osztott magyarok a hollandok ellen kezdenek. A kvarett másik keddi meccse a spanyol-német. ◀

Botlott a Dinamo és a Gaz Metan is

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Két váratlan idegenbeli sikerrel rajtolt pénteken a labdarúgó Liga 1 6. fordulójára. Medgyesen a Rapid 1-0-ra nyert az addig veretlen Gaz Metan ellen, a gólt Herea szerezte a 68. percben, tizenegyesből. Őt sárgalap mellett Ovidiu Hațegan játékvezető 3 játékost is kiállított, a hazai Aganovics, valamint a rapidos Herea és Sburlea is idő előtt mehetett zuhanyozni. A Dinamo és a Kolozsvári U bukaresti összecsapása előtt magyarelles rigmusokat elváltott mindkét szurkolótábor,

aztán a házigazdák számára jött a feketeleves. A volt dinamós Claudiu Niculescu már a 18. percben vezetést szerzett a vendégekenek, Ioan Andone tanítványai azonban négy perc alatt fordítottak, Ad. Cârstea és Torje révén. Három kolozsvári találat következett, Lemnaru, Delgado és ismét Niculescu zörgette meg Naumovski hálóját, N'Doye 88. percben szerzett bombagólja pedig már csak kozmetikázni tudta a totógyilkos eredményt, 3-4.

Szombaton már csak hazai győzelmeknek tapsoltak Craiován és Kolozsváron: az „U” Stoianof utolsó másodpercekben szerzett góljával nyert 1-0-ra a szinte kizá-

rólag csak védekező Sportul Studentesc ellen, a címvédő CFR 1907 pedig 2-1-re verte a Pandurii együttesét. E. Kone a 19., Alcantara pedig a 24. percben köszönt be, Voiculescu öt perccel a vége előtt szepített, büntetőből. Kevéssel lapzártá előtt fejeződött be Galacon az Oțelul – Brassó összecsapás, amelyet a hazaiak nyertek meg 1-0-ra, Sergiu Costin 90. percben szerzett góljával. Este a Steaua a Temesvárt fogadta, az Urziceni pedig a Vasluit. Ma két újonc lép pályára, a vásárhelyiek Besztercére, a Gloriához látogatnak (20 óra, GSP Tv), a Victoria Brănești pedig az Astrá foga-
Buzăuban (22 óra, Gsp Tv). ◀

Az élvonalbeli újonc kolozsvári egyetemistáknak (fehér mez) sikerült elbotlasztaniuk az élővas Dinamót. Fotó: Mediafax

Rajtol a Flushing Meadows

Tenisz

T. J. L.

▶ Ma kezdődik és szeptember 12-én fejeződik be az év negyedik és egyben utolsó tenisz Grand Slam-tornája, a US Open. A női selejtezők harmadik kiemeltjeként Monica Niculescu három győzelmet aratott és felkerült a főtáblára: 6-4, 6-0 az osztrák Nikola Hofmanovával, 6-3, 6-1 orosz Vitalija Diatcsenkóval, 6-0, 6-4 az argentin Florencia Molineróval. Az első fordulóban, ma, Niculescu a 10. helyen kiemelt fehérorosz Victoria Azarenkával találkozik. Raluca Olaru, Liana Ungur és Adrian Ungur már a selejtezők első fordulójában kiesett, csakúgy mint a magyar Kapros Anikó.

Az egyesek főtábláinak párosítása értelmében Victor Hănescu az argentin Carlos Berlocq ellen kezd és siker esetén a francia Michael Llodra és a cseh Tomas Berdych (7.) párharc győztesével találkozik.

Simona Halep első ellenfele a 4. helyen kiemelt szerb Jelena Jankovics, Gallovits Edinacé pedig a francia Marion Bartoli (13.). A sors szeszélye folytán, Alexandra Dulgheru (25.) honfitársával, Sorana Cârsteával játszhat a második fordulóban. Ehhez azonban előbbinek le kell győznie a francia Julie Coin, utóbbinak pe-

dig a svéd Sofia Arvidssont.

A magyar Szávay Ágnes első ellenfele a cseh Sandra Zahlavová, Arn Grétá pedig a 2. helyen kiemelt belga Kim Clijsters. A két magyar, valamint Gallovits már az első játéknapon pályára lép Flushing Meadowsban.

A new haveni US Open-főpróbákban dán és ukrán siker született. Az első helyen kiemelt Caroline Wozniacki 6-3, 3-6, 6-3-ra nyert az orosz Nagyja Petrova, Szerhij Sztahovszkij pedig 3-6, 6-3, 6-4-re az üzbég Gyenyisz Isztomin ellen.

Az idei US Open két legnagyobb hiányzója a férfi címvédő argentin Juan Martín del Potro, valamint a női világranglistát vezető amerikai Serena Williams. Utóbbi távollétében a dán Caroline Wozniacki és a belga Kim Clijsters számít a legnagyobb esélyesnek, de ott lehet a végelszámolásnál az amerikai Venus Williams, továbbá az egyre jobban formába lendülő orosz Marija Sarapova és Vera Zvonarjova. A férfiaknál hatodik sikerére, és 17. Grand Slam-elsőségére készül Roger Federer. A svájci játékos edzőt váltott, újában a 47 éves amerikai Paul Annacone irányítja. A világranglistán első spanyol Rafael Nadal először nyerne Flushing Meadows-ban, miután idén a Roland Garroson és Wimbledonban is diadalmaskodott. ◀

Tucatnyi perc pont nélkül

Kosárlabda

T. J. L.

▶ Hazai vereséggel zárt az Európa-bajnoki selejtezőben a magyar női kosárlabda-válogatott, miután nyolcadik mérkőzésén hosszabbítás után 78-75-re kikapott Törökországtól Miskolcon. Székely Norbert alakulata sokáig vezetett, de elrontotta hajráját: a 30. perc végén jegyzett 69-54 után 12 és fél percig nem szerzett pontot, s a hosszabbítás „félidejében” már 69-73 állt az eredményjelzőn. A sérült csapatkapitány, Fegyverneky hiányában Horti 19, Krivacevics 11, Vida pedig 10 pontig jutott. A C-csoport másik mérkőzésén Montenegro 89-61-re nyert Finnország ellen. A végső sorrend a lapzártá utáni zárókörben (Finnország–Bulgária, Törökország–Montenegro) dőlt el, a magyarok szabadnaposak voltak.

Csütörtökön este a román együttes ötödik mérkőzését is elvesztette: 83-85 Bukarestben Szerbiával. Száz másodperccel a vége előtt még 78-74-re vezettek Gheorghe Mandache tanítványai, de aztán összeomlottak. Mărginean 25, Diaconu 20 pontot szerzett. Miután a B-csoport másik találkozója a lettek idegenben leplették meg az izraelieket (83-82), a döntés a tegnap esti zárófordulóra maradt. Az izraeli-román és lett-szerb párharcok előtt Izrael (7

pont), Szerbia (7), Lettország (6), Románia (5) volt a sorrend a kvartettben, s csak az volt biztos, hogy a trikolórok már nem kerülhetik az utolsó helyet. **További eredmények:** Litvánia–Olaszország 81-83 (A), Hollandia–Belgium 91-88 (A), Nagy-Britannia–Németország 77-59 (D), Ukrajna–Szlovákia 80-78 (D). A kvalifikációban részt vevő 18 csapatból a négy csoport első két-két helyezetteje automatikusan kijut a 2011-es lengyelországi Eb-re. A fennmaradó tíz együttesből a legjobb hat pótszelejtezőt játszik az Eb-kvótáért.

A magyar férfi válogatott szombathelyi győzelemmel zárta szereplését az Eb-selejtezőben: 83-75 Ukrajna ellen. Keller 17, Hanga 15, Fodor 12, Lóránt 11 pontot szerzett, a Mészáros-gárda 3/5-ös mérleggel zárta a sorozatot. A B-csoport másik mérkőzésén: Nagy-Britannia–Bosznia 94-85. A tegnap esti fordulóban ukrán-brit és bosnyák-macedón párharcokat rendeztek. Ezeket megelőzően a britek (13) vezettek a macedónok (12), a magyarok (11), a bosnyákok (9) és a ukránok (9) előtt. **További eredmények:** Izrael–Finnország 85-71 (A), Olaszország–Montenegro 72-71 (A), Bulgária–Belgium 92-81 (C), Portugália–Grúzia 57-80 (C). A kvalifikációban részt vevő 15 csapatból a három csoport győztese és a két legjobb második automatikusan kijut a 2011-es litvániai Eb-re. ◀

Röviden

Tordán nyert a Bihar FC

Szombaton megkezdődött a másodosztályú labdarúgó-bajnokság 2010-11-es idénye. A 2. csoport első eredményei: Szebeni Vointa–CS Mioveni 0-0, Aradi ACU–Poli Iasi 1-0, Tordai Ariesul–Nagyvárad Bihor FC 0-2, Gaz Metan CFR Craiova–CSM Râmnicu Valcea 2-0, Petrolul Ploiesti–Lupényi Minerul 4-0, Dévai Muresul–Szilágysomlyói Silvania 3-0, Alro Slatina–Gyulafehérvári Unirea 0-1, FC Arges–UTA 0-2.

Tornagyőztes udvarhelyiek

A házigazda KC nyerte a Székelyudvarhely Kupával díjazott férfi kézilabda-tornát. Vlad Caba tanítványai 33-30-ra kaptak ki a Szatmárnémeti CSM-től, de 27-23-ra verték a CSU Suceavát és 35-28-ra a Pandurii Tg. Jiu együttesét.

Magyar siker a Telenor Kupán

A magyar női kézilabda-válogatott százszázalékos teljesítménnyel nyerte a Telenor Kupát, miután a szombati zárómérkőzésen 32-31-re legyőzte a horvát csapatot Nyíregyházán. Mátéfi Eszter szövetségi kapitány csapata korábban a törököket 35-17, a macedónokat pedig 33-19-re verte. A második helyezett horvátok 37-24-re verték a törököket és 37-22-re a macedónokat.

Kikapott a címvédő a törökországi nyitányon

A Törökországban zajló 16. férfi kosárlabda világbajnokság nyitófordulójának meglepetését a tartalékos francia válogatott okozta azzal, hogy 72-66-ra nyert a címvédő spanyol gárda ellen. Ugyanabban a D-csoportban Libanon 81-71-re nyert Kanada ellen. A B jelű kvartettbe osztott amerikaiak már kettőt nyertek, 106-78 a horvátokkal és 99-77 a szlovénokkal. További eredmények: A csoport: Ausztrália–Jordánia 76-75, Szerbia–Angola 94-44, Argentína–Németország 78-74, Angola–Jordánia 79-65. B csoport: Szlovénia–Tunézia 80-56, Brazília–Irán 81-65. C csoport: Görögország–Kína 89-81, Oroszország–Puerto Rico 75-66, Törökország–Elefántcsontpart 86-47, Kína–Elefántcsontpart 83-73. D csoport: Litvánia–Új-Zéland 92-79, Litvánia–Kanada 70-68. A *Sport 1* ma az Egyesült Államok–Brazília mérkőzést közvetíti élőben (21.30 óra).

Csiki vereségek

A hazai férfi kosárlabda-bajnokság 2010-11-es idényére készülő csapatok előkészületi mérkőzése a Marosvásárhelyi BC Mures 83-66 és 88-52 arányú győzelmeket aratott Csikszeredában az újonc Hargita Gyöngye KK felett. A bajnoki ezüstérmes Kolozsvári U-Mobitelco Nagyváradon játszott, a helyi CSM-vel. Eredmények: 79-80 és 89-63.

Gyémántért versengtek

Az amerikai Tyson Gay 9.79 mp-es idővel nyerte a 100 méteres síkfutást pénteken, az atlétikai Gyémánt Liga-sorozat idei utolsó viadalán, Brüsszelben. Gay mellett pontversenyt nyert az amerikai Bershawn Jackson (400 m gát), a kenyai David Rudisha (800 m), a kenyai Asbel Kiprop (1500 m), a francia Renaud Lavillenie (rúdugrás), a francia Teddy Tamgho (hármassugrás), az amerikai Christian Cantwell (súlylökés), a norvég Andreas Thorkildsen (gerelyhajítás), az amerikai Allyson Felix (200 m), a kenyai Janeth Jepkosgei (800 m), a kenyai Vivian Cheruiyot (5000 m), a kanadai Priscilla Lopes-Schliep (100 m gát), a kenyai Milcah Chemos Cheiywa (3000 m akadály), a horvát Blanka Vlasic (magasugrás), a kubai Yargelis Savigne (hármassugrás), a kubai Yarelis Barrios (diszkoszvetés).